

A. Lembergas

Tėviškės Žiburiai — lietuvių savaitraštis

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis
Metinė prenumerata \$7, pusmetinė — \$4. Rėmėjo prenumerata \$10
Skelbimui ruošiamam numerui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų
turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisyti redakcijos nuožiūra.
Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: \$7 per year, \$4 per 6 months. Deadline for
advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.
941 Dundas Street West, Toronto 3, Ont., Canada
M6J 1W4 Tel. 368-6813

Mirė Lietuvos žydų gelbėtojas**A. a. Br. Gotautas buvo pagerbtas ir savo išgelbėtojų vainiku**

Vechtos mieste, Oldenburgo krašte, V. Vokietijoje gyvenantis lietuvių seneliai St. Motūzo rūpesčiu Vasario 16 minėjimą šiemet ruošė šeštadienį, vasario 10 d. Iš ryto, 10 v., du lietuviai kunigai laikė koncelebracines Mišias, kuriose su kitais lietuvių seneliais bei vietiniais prieglaudos gyventojais dalyvavo ir Bronius Gotautas, prieš keturias dienas po sunkesnės ligos grįžęs iš ligoninės. Po Mišių Br. Gotautas norėjo pasitarnauti raišai sesėlei zakristininkėi ir ejo prie altoriaus užgesinti žvakę. Beidamas sukrito ir buvo nuneštas į savo kambarėlį. Gavo dar kartą Ligonio sakramentą, lydimas lietuvių kunigų malda, po pusvalandžio atsiskyrė su šiuo pasauliu. Prieglauda aptaraujancios vienuolės seselės, kurios velionį dėl jo paslaugumo ir maldingumo labai gerbė, beveik visos buvo tos nuomonės: "Taip gražiai ir aš norėčiau numirti!"

Br. Gotautas buvo gimęs 1901 m. balandžio 15 d. Tauragės apskr., Silalės valsč., Pagamančio parapijoje, Andriejaičių kaime. Velionies tėvas iki 50 metų amžiaus išbuvo nevedęs ir vertėsi nuomodamas ūkius. Kai mirė motina ir iškėdė sesuo, tada nusipirko ūkį ir vedė. Pirmagimis sūnus Bronius turėjo tapli paveldėtoju. Bet jis nei ūkio perimti, nei žmonos įieškoti nenorėjo. Giminių ir kaimynų išjuoktas, išėjo iš namų kaip stovi. Paskutiniai nepriklausomos Lietuvos metais rado artimesnį ryšį su Tėvais kapucinai ir uoliai platino jų pradėtą leisti mėnraštį "Lurdas", nors pats nemokėjo nei skaityti, nei rašyti. Bet gal kaip tik dėlto jis giliai suprato geros spaudos svarbą. Jis sumaniai platino ir kitus katalikiškus laikraščius bei knygas. Spaudos platinimo darbe įgytos geografinės žinios ir užmegztos gausios pažintys pasirodė nepaįmanomos vokiečių okupacijos laikais, kai jis plačiu mastu pradėjo Lietuvos žydų gelbėjimo darbą.

Kai 1940 m. birželio 15 d. raudonoji armija užplūdo Lietuvą ir kai tų metų gale velionis atsidūrė Šiauliu kalėjime, su žydais arčiau susipažino. Kai jis kalėjime sunkiai susirgo, tai toje pačioje vienuotėje bolševikų įkalintas žydų rabinas pasirūpino, kad Gotautą apžiūrėtų gydytojas. Komunistų dar nepašalinę senoji kalėjimo vadovybė pranešė prokuratūrai apie sunkų Gotauto susirgimą ir gavo leidimą perkelti jį ligoninėn. Kai jo sveikata dar pablogėjo, bolševikų saugumas atšaukė nuo jo lovos sargybinių ir nuėmė areštą. Ligonis po kelių dienų tiek pasveiko, kad galėjo būti atleistas iš ligoninės ir sulaukti vokiečių okupacijos.

Kai Lietuva atsidūrė vokiečių kariuomenės užnugaryje, ir specialūs daliniai pradėjo žydų naikinimo darbą, Br. Gotautas visą savo jėgą pasvėntė žydų gelbėjimui. Ką ir kiek jis toje srityje yra padaręs, tai gana plačiai aprašo dvi inteligentės Lietuvos žydės — biologijos mokslo kandidatė S. Finkelbrandienė ir Dr. F. Guričienė knygoje "Ir be ginklo kariai", kuri 1967 m. buvo išleista sovietinėje Lietuvoje. Iš knygos galėjęs įsivaizduoti, kad Br. Go-

(Tęsinys iš praėjusio numerio)

Dvejopą konstituciją

Sekant posakiui "teisė yra valstybės pagrindas", tarybinė teisė stengiasi pilnintini išeitinę ir įtvirtinti Lietuvoje tokią visuomeninę valstybinę santvarką, kokia naudinga Maskvai. Nors TSR Sąjungos konstitucija numato, kad kiekviena sąjunginė respublika turi savo konstituciją bei leidžia kitus įstatymus, tačiau jau pačiame tekste numato, kad esant prieštaravimui tarp sąjunginių ir respublikinių įstatymų, turi būti taikomas sąjunginis. Praktiškai tokių prieštaravimų nebūna ir būti negali, nes visi įstatymai, priimti Lietuvoje, prieš priėmimą patvirtinami Maskvos. Tarybų Sąjungoje visoms teisės šakoms yra priimami įstatymai, vadinami "Pagrindais", kurie privalomi Lietuvai ir visoms respublikoms. Tik remiantis jais galima priimti savo pvz. baudžiamąjį ar civilinį kodeksus. Kodeksų ar įstatymų ruošimu dažniausiai užsiiminėja net ne teisininkai. Jie nurašinėja nuo Rusijos ruošiamų ar paruoštų įstatymų. Moksliniai ar praktiniai darbuotojai beveik neprieilidžiami prie šio darbo. Jei formaliai ir suteikiama galimybė susipažinti, pasvarstyti, tai į jokiais pastabas nereaguojama.

Tačiau dar ir su taip "paruoštų" įstatymų važiuojama į Maskvą, kur gaunamas leidimas priimti. Tokie "lietuviški" įstatymai yra tvirtinami Lietuvos Augščiausiosios Tarybos, kuri juos visada patvirtina. Per visą istoriją nebuvo atvejo, kad koks nors įstatymas, priimtas Augšč. Tarybos prezidiumo ar pateiktas tiesiog sesijai, nebūtų patvirtintas.

Esant tokiai įstatymų priėmimo ir vykdymo tvarkai, neseniai įsteigta Lietuvos teisingumo ministerija iš esmės yra propagandos ministerija, nes jau jos pačios struktūra, veiklos principai ir suteiktos teisės rodo, kad teisingumo klausimai yra antraeiliai.

Respublikos "savarankiškumas"

TSRS konstitucija numato ir visą eilę kitų tariamojo savarankiškumo principų, kurie praktiškai jokių būdu negali būti įgyvendinti. Pvz. Lietuva galinti turėti savo respublikinius ka-

ZIGMAS BUTKUS

rinius junginius, bet to visiškai nėra ir, kaip žinote, visa kariuomenė yra pavaldi TSRS gynybos ministerijai. TSRS teritorija suskirstyta karinėmis apygardomis, į kurių sudėtis įeina po kelias respublikas. Taipgi pasakyta, kad Lietuva gali užmegzti tiesioginius ryšius su užsienio valstybėmis, net pasikeisti diplomatinėmis konsulinėmis atstovybėmis. Tačiau jau kitu įstatymu (1947. XII. 16 TSRS A. T. P. įsaku) nurodoma, kad bet koks santykių užmegzimas su užsienio valstybėmis galimas tik per TSRS užsienio reikalų ministeriją ir jai leidus. Tokiu būdu Lietuvos užsienio reikalų ministerija negali turėti jokios praktinės reikšmės ar savarankiškumo. Dėlto šis TSRS konstitucijos skelbiama teisė yra tik propagandinė.

Zodis "Lietuva" yra tiesiog išbraukiamas, ir mūsų tautiečiai užsienyje negali pasididžiuoti, kad pavergtjo krašto lietuvių atstovauja Lietuvai pvz. olimpinėse žaidynėse ar kituose tarptautiniuose renginiuose. Jie visur privalo dalyvauti su TSRS ženklų ir yra vadinami rusais.

Ekonominis gyvenimas
Kaip politinėje, taip ir ekonominėje srityje Lietuva neturi jokio savarankiškumo ir negali jo turėti. TSRS vyriausybė, skelbdama vis didėjančią šalies ekonominę galią, visą ekonomiją vadovybę tvirtai laiko savo rankose. Lietuva, kaip ir kitos respublikos, negali spręsti savo ekonomijos klausimų.

Iki 1965 m. Lietuvos pramonė vadovavo Liaudies ūkio Taryba, kuri turėjo minimalų savarankiškumą. Šios tarybos vadovybė buvo lietuvių rankose. Tiesiogiai ji nepriklausė Maskvai, ir Lietuvos ekonomijos klausimus sprendavo šiek tiek laisviau. Lietuvos LŪT tvarkėsi gerai: pradėjo sudarinėti ir vykdyti ūkinės — prekybines sutartis su užsienio firmomis ir specialistais. Taip per trumpą laiką su Anglijos firmų pagalba buvo pastatyta Kaune viena stambiausių Europoje dirbtinio pluošto gamykla, Jonavos azotinių trąšų gamykla ir kitos. Apalmai, Lietuva daug kuo išsiskiria iš rusų bei kitų respublikų. Pvz. Lietuvos keliai yra geriau-

si Tarybų Sąjungoje. Garsėja puikūs architektūros pastatai, dailės kūriniai ir daugelis įvairiausių mokslo-technikos laimėjimų. O kiek darbštūs lietuviai galėtų pasiekti ir būtų pasiekę, jei ne sunki komunistinės Maskvos ranka, stabdanti betkokią pažangą tėvynėje, savanaudiškiems tikslams išnaudodama lietuvių liaudies laimėjimus! Propagandiniai pareigūnai, trimtuodami apie nacionalinės kultūros vystymą, tiesiog užvertė įvairiausias priekaištai Lietuvai, esą kam tautiniais motyvais buvo papuoštas Vilniaus "Neringos" viešbutis ir kavinė, kam restauruota garsioji Trakų pilis! Lietuvos senamiesčio su gausiomis architektūrinių paminklų rekonstrukcijomis samoningai skiriama labai mažai lėšų.

Maskviniai varžtai

Liaudies ūkio Tarybos 1965. X. 2 įstatymu buvo panaikintos ir įsteigtos vadinamosios sąjunginės — respublikinės ministerijos. Visas Lietuvos pramonės planavimas ir vadovavimas atsidūrė Maskvoje. Kaip žinote, dabartiniu metu siekiama vis didesnio pramonės centralizavimo ir, svarbiausia, užsimojama dar daugiau nubunkinti tautines ribas. Dėlto Maskvos vadai kuria stambias ekonomines gruputes, į kurių sudėtį įeis po kelias respublikas.

Nors Lietuvos pramonė pagamina geros, tarptautiniu mastu pripažintos produkcijos, kaip platus vartojimo prekių, lietuvių, patys gamintojai, jų nemažai, negauna ir pamato tik parodoje, televizijoje.

Sisteminiai didinamos išdirbio normos. Nustatomi dideli kiekvienam dirbančiajam planai. Tai apsunkina gauti tinkamą uždarbį vienos kurios kategorijos žmonėms, o tuo tarpu kitų kategorijų rankose, kaip padavėjų, padavėjų, sandėlininkų ir visokių kitokių, galinčių uždirbti "rublį iš šalies", susikaupti kontrastingai didelės pinigų sumos. Nors pinigą uždirbti yra nepaprastai sunku, jį tinkamai panaudoti taip pat nėra kur: namo, automašinos nenuperksi. Labai trūksta ir kitų prekių. Patys tarybiniai ekonomistai apskaičiavo, kad valstybė gali patenkinti tik 40% pirkejų poreikių. (Bus daugiau)

P A D Ė K A

Mūsų didelio liūdesio valandoje, mylimai mamytėi **a. a. Elzbietai Gecevičienėi mirus**, nuoširdžiai dėkojame gerb. kun. klebonui P. Ažubaliui, kun. J. Staškevičiui už lankymą ir dvasinį stiprinimą velionės ligoninėje, už maldas laidotuvių namuose, už palydėjimą į amžino poilsio vietą ir už pareikštus užuojautos žodžius.

Taip pat su didžiausiu nuoširdumu dėkojame visiems, kurie lankė velionę namuose, ligoninėje, o jai mirus — laidotuvių namuose, dalyvavo šv. Mišiose, palydėjo į kapines, nešė karstą, atsiuntė gėles, užprašė šv. Mišias, pareiškė užuojautas žodžiais, laiškais, spaudoje ar kitokiu būdu pagerbė mums brangią velionę a. a. Mamytę.

Teatlygina Jums visiems Augščiausius už Jūsų mielą nuoširdumą.

Nuliūdę: pulk. Stasė ir žentas Jonas Beržinskai**P A D Ė K A**

Mylimai žmonai bei brangiai mamytėi mirus, nuoširdžiai dėkojame gerbiams kunigams — kun. A. Žilinskui, kun. A. Prakupiui, OFM, kun. B. Bagdonui, OFM, už maldas laidotuvių namuose bei pamaldas bažnyčioje. Taip pat su meile ir dėkingumu prisimenome visus, kurie palydėjo velionę į amžino poilsio vietą, nešė karstą, atsiuntė gėlių, užprašė šv. Mišias bei atsilankė į laidotuvių namus. Taip pat reikiama nuoširdžią padėką A. Simanavičiui už giedojimą bažnyčioje ir V. L. Mačioniams už paruoštus pietus.

Juozas Janušaitis, dukros Hilda, Birutė, Irena ir Alfreda**A + A**

R. Černiauskui mirus Lietuvoje,
seserį ONĄ KANAPKIENĘ su vyru ir jos sūnų JUOZĄ KANAPKĄ su šeima nuoširdžiai užjaučiame —
B. M. Rickevičiai V. D. Simonaičiai
V. L. Rickevičiai M. Švelnytė

A + A

Romasiui Černiauskiui
Lietuvoje mirus, jo seserį ONĄ KANAPKIENĘ ir jos šeimą nuoširdžiai užjaučiame —
B. ir M. Raškauskai V. ir J. Leveriai
A. ir I. Pūkai A. ir G. Stankai

Brangiam vyrui

Jonui Petraičiui mirus,
gilią užuojautą žmonai ADAL šioje sunkioje ir skausmingoje valandoje reiškia —
HLM Dramos Grupė "Aukuras"

KL S-gos "Ramovė" Hamiltono skyriaus
vicepirmininkui ats. ltn.
a. a. Jonui Petraičiui
mirus, užuojautą žmonai ir giminėms reiškia —
Hamiltono skyriaus valdyba

Brangiai MOTINAI Lietuvoje mirus,
JONĄ DAINORĄ ir jo šeimą nuoširdžiai užjaučiame —
E. K. Galiauskai

A + A
Brangiai MAMYTEI Lietuvoje mirus,
VALERIJA MISEVIČIENĘ ir jos vyrą nuoširdžiai užjaučiame —
S. ir D. Kazlauskai

Mūsų kredito unijos nariai
a + a Petruil Vilėniškiui
mirus, jo žmonai ELENAI, dukrai ROTAI ir artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia —
Montrealio Lietuvių Kredito Unijos "Litas" valdyba

A + A
Juozui Šimanskiui
mirus, žmonai ALBINAI, sūnui EDMUNDUI, motinai J. ŠIMANSKIENEI, seseriai ELENAI ir PRANUI ALIŠAUSKAMS reiškiami nuoširdžią užuojautą —
S. O. Pranckūnai

Lietuvių pėdsakai Montrealyje

Vyt. Širvydas

(Tęsinys iš praėjusio numerio)

Kova Vytauto klube

Tautinė kova ypač virė Vytauto D. Klube, kuriame jau 1909 m. Montrealeio seminariją lankęs amerikietis klierikas Jonas Jakaitis pastebėjo "laisvamanių" veisimąsi. Tame laikotarpyje klube, galima sakyti, susibūrė įvairių "opozicinių" bendras frontas. Karijoji to fronto dalis pakėlė triukšmą, kai kalbėjo klubo pakviestas VVS atstovas Vincas Uzdavinys. Dar didesnis triukšmas kilo, kai kalbėtoju buvo pakviestas iš Čikagos "Naujienu" redaktorius Pijus Grigaitis, kuris triukšmą dar labiau padidino "puslaukiniais indėnais". Triukšmą patyrė net klubo narys Jonas Yla, kai grįžęs pasakojo apie nepriklausomoje Lietuvoje pastebėtą mūsų tautos kultūrinę ir ekonominę pažangą. Klubas apsisprendė (per pirm. Juškevičių) salės neduoti "politiniams" kalbėtojams. Todėl amerikiečiui Juozui Stilsonui — Stasiulevičiui (buvusiam komunistui) jo vienminčiai iš "darbininkų draugijos" turėjo salės įėjimą pas kitą salę.

Tautinė srovė palaipsniui ir klube ėmė vyrauti. Renkant 1938 m. valdybą, kandidatai ir sekretoriaus — Jonas Yla gavo 320 balsų, Juozas Lesevičius (pramintas "švietimo" komisaru) — 80. Pirmininku išrinktas Jonas Vilkaitis. Amerikietis Januškevičius jau galėjo ramiai savo Lietuvos gyvenimo filmą rodyti. Tai paskatino vėliau ir kairėn palinkusią Lietuvos Sūnų Draugiją pakviesti Motūzą su savo filmu.

Vienybės link

Lietuvos garbės konsului klubas davė salę bendram Montrealio lietuvių susirinkimui su šaukti ir tuo būdu stiprinti tautinę vienybę. Atėjo 150 lietuvių. Apie 13 jų nenorėjo įsiregistruoti ir išėjo iš salės. Dėlto susirinkimas praėjo ramiai.

Klubo valdybą pasidarė lengviau vykdyti savo konstitucijos tikslą: "Vienyti visus Montrealio lietuvius į vieną, Kanadai ištikimą, piliečių draugiją". Pas Plačėnį susirinkę darbininkų kuopos nariai dar sumetė \$7 "Ispanijos kovotojams", bet 1938 m. vasario 6 d. ir "bendrafrontininkai" prisijungė prie Vytauto klubo narių, nusistatęsių atvesti prašymą aukų "Ispanijos našlaičiams".

Tautinis sąmoningumas

Lūžio metai tautiniam sąmoningumui ir šviesesnei parapijos atečiai, galima sakyti, buvo 1938. Tautinė sąmonė ypatingai pažadino lenkų ultimatumas Lietuvai 1938 m. kovo 18 d. Jis karo grėsme liepė pamiršti Vilnių ir užmegzti diplomatinis santykius su Varšuva. Tuojau susidarė komitetas, kuris sušaukė protesto mitingą Vytauto klube. Pirmininkavo VVS skyriaus narys, buvęs nepriklausomos Lietuvos puskarininkis Pranas Jasutis. Prie jo prisidėjo ir kiti kariai. Priimtoji anglų kalba rezoliucija buvo paskelbta vietos spaudoje. Ji skelbė:

We, 6000 Lithuanians of Montreal, brand the Republic of Poland before the eyes of the whole world as a pernicious violator of its pledged word, of treaties which its representatives voluntarily signed, and as a bully aggressor against small nations.

Klebonas kun. J. Bobinas pasikvietė "Herald" reporterį klebonijon ir turėjo su juo pasikalbėjimą, nušvietusi lenkų negarbingą elgesį. Pasikalbėjimas

vėliau buvo paskelbtas. Aukų rinkimas sumestą \$200, o vienas lietuvis tiesiai konsului Grant-Suttie nusuntė \$150. Kitas lietuvis, gana augšto ūgio, nuėjęs į lenkų Tautinius Namus, nusikabino ten kybojusį Vilniaus paveikslą ir išsinešė, pareikšdamas, kad Vilnius "jums nepriklauso". Jis pateko į teisimą, bet žygiu džiaugėsi, kaip ir kiti lietuviai.

Pirmą kartą

Tų metų rudenį, paskutinį sykį minint tradicinę Spalio 9, pirmą kartą Kanados lietuvių istorijoj per Kanados radiją nušambėjo lietuvių kalba. VVS skyriaus pakviestas pagrindiniu kalbėtoju Bostone ėjusio "Darbininko" redaktorius Antanas Kneizys vėliau rašė:

Spalių 9 d. važiuojant lankyti M. Royal kalne didingąją šv. Juozapo bažnyčią, klausėme per klebono Bobino automobilio radiją katalikų jaunimo kongreso programą iš Ottawos. Klebonas "arkliuka" sustabdė, kai pradėjo kalbėti įvairių tautybių atstovai. Išgirdome montrealietį medicinos studentą Edvardą Andriukaitį, kuris skambančia lietuvių kalba pasveikino katalikų dvasiškių ir kongreso dalyvius.

Lietuvių jaunimo atstovais kongrese buvo Edvardas Andriukaitis ir klebono brolis Petras Bobinas. Sekančiais metais klebonas išrūpino lietuvišką valandėlę per Montrealio CKAC radijo stotį kovo 5 d. paminėti šv. Kazimiero šventei. Vargonininko K. Žižiūno vadovaujamas parapijos choras sugiedojo Lietuvos himną ir keletą dainų, o klebonas pasakė atitinkamą kalbą. Kita valandėlė buvo paruošta birželio 17 d.

Parapijos choras gegužės 21 d. suruošė koncertą, norėdamas sukelti lėšų planuojamai kelionei į Lietuvį Dieną pasaulinėje parodoje Niujorke. Programoje pirmą kartą montrealiečiams pasirodė Rūta Kilmonytė. Brooklyne, NY, spausdinama "Amerika" rašė:

Daug išpūdzio paliko mažą, 4 metų Rūta Kilmonytė, savo šokiais ir dainomis.

(Bus daugiau)

NORITE SUSIPAŽINTI SU "TĖVIŠKĖS ŽIBURIAMS" ATSIUSKITE SAVO ADRESĄ — GAUSITE KELETA NUMERIŲ NEMOKAMAI

MOHAWK FURNITURE LTD.
PILNAS NAMŲ APSTATYMAS
ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIZIJOS APARATAI
SKALBIMO MAŠINOS • VAIKŲ BALDAI
ĮVAIRIOS KILIMAI • ŠALDYTUVAI
VALGOMŲ KAMBARIŲ APSTATYMAS IR KT.
SIUVAMOS MAŠINOS • RAŠOMOS MAŠINĖLĖS
Nemokamos į namus pristatymas.
KRAUTUVĖS:
Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. — Tel. 537-1442
Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. — Tel. O X 9 - 4 4 4 4
Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

Kova su rusais Turkijos teismuose

Sovietai reikalauja grąžinti Brazinskus ir vis delsia su dokumentų pristatymu

Ryšium su vasario 13 d. įvykiu Prano ir Algio Brazinskų bylos svarstymu teisme turkų žinių agentūra "Anadolu" paskelbė pranešimą, kurio būdin-gesnes ištraukas čia pateikiame.

Antras augštasis kriminalinių bylų teismas šiandien svarstė lietuvių — tėvo ir sūnaus Brazinskų bylą, kurioje jie kaltinami ginkluota jėga nukreipę į Turkiją iš Batumo į Suhumi skridusį keleivinį lėktuvą ir susišaudymo metu nušovę palydovę ir sužeidę du įgulos narius. Kaltinamųjų advokatai Arif Cavidar ir Alyas Gurbuzer aiškino, kad Sovietų Sąjunga deda didžiausias pastangas, kad kaltinamieji būtų išduoti. Joms nepavykus, ėmėsi vadinaimosios "bylos atidėliojimo" taktikos. To fakto akivaizdoje jų klientai esą turėtų būti paleisti už piniginių užstatų.

Kaltinamųjų advokatai įrodinėjo, kad Sovietų Sąjungos vyriausybė, siekdama jų klientų išdavimo bylos pradžioje skubiai atsiųsdavo sufabrikuotus dokumentus rusų kalba su jų vertimais į turkų kalbą, bet dabar, siūsdama vadinaimos papildomuosius keleivinių ir įgulos narių parodymus, atsiuntė Augštajam Gerbiamaam Teismui rusų ir anglų kalbomis be vertimo į turkų kalbą. Tai aiškiai rodo blogą intenciją, siekiančią kiek galint ilgiau uždelsti teismo eigą.

"Remiantis tarptautinėje plotmėje pripažintu teisės principu "lex loci", Juozo Ramanauko duotas pareiškimas patvirtina faktą, kad mūsų klientas Pranas Brazinskas, s. Stasio, gimė ir užaugo tame pačiame kaime ir kad abudu kovoję prieš sovietų okupacines jėgas, veikdami pagrindinio organizacijos. Dėlto jo giminės kartu su Brazinskų buvo deportuoti į Sibirą".

Sufabrikuoti dokumentai
Advokatai toliau aiškino: "Tie, kurie kalba apie laisvę arba kovą už laisvę, Sovietų Sąjungoje uždarami ir kalėjimams arba bėprotnamius priklausomai nuo užimamos pozicijos. Kaip paaiškės iš pridėdamo dokumentų, pasaulinio masto matematikas Leonid Plyusch uždarė ir bėprotnamį, nes sergą reformų maniją".

"Jei bylon surinktoji medžiaga bus kada peržiūreta, tai paaiškės, kad sufabrikuoti dokumentai buvo paruošti lojaliusiu rusų komunistų partijos darbuotoju, sovietų valdžios ir tenyčių teismo organų pagal slapstosios policijos (KGB) nurodymus. Surinktoji medžiaga buvo pagražinta jėga išgautais armijū giminių pareiškimais ir 1970 m. spalio, lapkričio ir gruodžio mėnesiais atsiųsta į Turkiją. Su ja atėjo ir vertimai į turkų kalbą, bet vėliau papildoma sufabrikauta medžiaga buvo atsiųsta rusų ir anglų kalbomis, bet be vertimo į turkų kalbą. Tokių veiksmų tikslas yra nudausti teismo eigą ir pakankti mūsų klientams, kiek tik įmanoma. Nors tokie politiniai ir makiavelistiniai teisminiai manevrai dažnai vartojami Sovietų Sąjungoje, bet Gerbiamaas Teismas gali būti su jais nesusipažinęs, todėl kaltinamųjų advokatai rado reikalą atkreipti į tai dėmesį".

"Maloniai prašome mūsų klientus visai paleisti arba už piniginių užstatų, turint galvoje Sovietų Sąjungos organų veiksmus prieš Augščiausią Turkijos suverenitetą".

Kaip įvyko?
Lietuvis Pranas Brazinskas, sūnus Stasio, kartu su savo sūnum 1970 m. spalio 15 d. sėdo

į lėktuvą, kuris turėjo skristi iš Batumo į Suhumą. Brazinskas, tėvas, kuris teismui įteiktame prašyme kartu su savo advokatu įteiktais notariuotais pareiškimais, bando įrodyti, kad jis dalyvavo laisvės kovotojų pagrindžio organizacijoje Rusijoje ir kad būdamas įspėtas, jog jis yra išaiškintas, bandė pasiekti laisvę, kaip jo kovos draugai yra padarę anksčiau. To siekdamas, nukreipė lėktuvą į Turkiją.

Kai tėvas ir sūnus pradėjo vykdyti savo planą ir ėjo į pilotų kabiną vienas asmuo (pagal rusų tvirtinimus tai buvęs keleivis, bet pagal advokatų ir pačių kaltinamųjų tvirtinimus tai buvęs policininkas) bandė panaudoti savo revolverį. Susišaudymo metu du įgulos nariai buvo sunkiai sužeisti, o lėktuvas palydovė mirė Trebzono valstybinėje ligoninėje, kur ji buvo nuvežta.

Pats svarbiausias šios bylos klausimas yra, ar lėktuvas pagrobimas ginklų pagalba ir jo pasekmės, t.y. palydovės mirtis ir dviejų įgulos narių sužeidimas, įvyko Turkijos ar Rusijos teritorijos erdvėje? Kaltinamieji ir jų advokatai tvirtina, kad tai įvyko Turkijos teritorijos erdvėje, bet rusų pusė tvirtina, kad tai įvyko Rusijos teritorijos erdvėje.

Mirusiąją palydovę apžiūrėję gydytojai Trebzono valstybinėje ligoninėje nustatė, kad kulka sužeidė arteriją ir plaučius tiek, kad po to ji negalėjo išlikti gyva ilgiau kaip tris minutes. Pagal šį gydytojų pranešimą išeitu, kad susidūrimas ir po jo sekusi palydovės mirtis įvyko Turkijos teritorijos erdvėje.

Iš teismo į teismą
Ši byla, kuri susilaukė pasaulinio dėmesio, pradžioje buvo Trebzono viešojo prokuroro rankose, kuris Brazinską ir sūnų atidavė Trebzono pirmos instancijos kriminalinių bylų teismui. Pastarasis nusprendė, kad lietuvių — tėvas ir sūnus buvo politiniai nusikaltėliai, nes nusikalto vykdydami politinį uždavinį. Tada viešasis Trebzono prokuroras apeliavo į Trebzono augštąjį kriminalinių bylų teismą, bet ir šis sutiko su pirmosios instancijos kriminalinių bylų teismo sprendimu.

Po to, kai tėvas ir sūnus Brazinskai buvo pripažinti politiniais nusikaltėliais, tuometinis teisingumo ministeris raštu įsakė vyriausiam prokurorui siekti teismo sprendimo pakeitimo. Augščiausio apeliacinio teismo pirmos instancijos kriminalinių bylų rūmai apsvaistė vyriausio prokuroro raštą ir du teisėjai buvo nuomonės, kad vyriausybė negalėjo įsakyti raštu tos rūšies bylose. Vienas iš kitų trijų teismo narių pritarė pirmųjų nuomonei ir patvirtino pirmosios instancijos nutarimą, priimdamas pagrindą tai, kad kaltinamieji buvo politiniai nusikaltėliai. Tada vyriausio prokuroro ištaiga kreipėsi su protestu į augščiausio apeliacinio teismo generalinės tarybos kriminalinių bylų rūmus, kurie nusprendė, kad lietuvis tėvas ir jo sūnus yra civiliniai kriminalistai.

Teisingumo ministeriui reikalaujant, viešojo saugumo pagrindū ši byla buvo perkelta iš Trebzono į Ankarą ir šiuo metu yra antrojo augštojo kriminalinių bylų teismo Ankaroje žinioje. Gynėjų advokatų prašymas paleisti lėktuvo grobikus tėvą ir sūnų buvo teismo atmetas. Bylos svarstymas atidėtas kitai datai, iki bus išversti iš Rusijos atsiųstieji dokumentai. Rep.

Toronto lietuvių choras "Varpas" 1966 m. Lietuvių Dienoje atlikęs kompoz. Br. Budriūno kantatą "Tėviškės namai". Iš kairės: sol. V. Verikaitis, akompaniatorė D. Viskontienė, Br. Budriūnas, dirigavęs kantatą, sol. J. Liustkaitė ir chorvedis St. Gailevičius

"Rara avis" — retas paukštis

Lenkiškai kalbantieji lietuviai

Išėjivios lenkų kultūros žurnalas "Kultura", mūsų "Aidu" lygio, leidžiamas Paryžiuje ir redaguojamas Jerzy Giedroyc, 1972 m. 12 nr. atspausdino dėmesio vertą straipsnį apie lenkiškai kalbančius lietuvius, lenkų lietuvių santykius, Didžiąją Lietuvos Kunigaikštystę ir Lenkijos Lietuvos politinę santvarką būsimoje Europoje. Straipsnio autorius yra Viktor Sukiennicki, gyvenęs Kalifornijoje. Jis yra parašęs daug straipsnių įvairiais klausimais ir keletą knygų apie komunizmą, buvęs Sibiro taisyse. Straipsnis dedikuotas Lietuvos gimusiam lenkų rašytojui Czesław Milosz. Čia pateikiame Stp. Varankos paruoštą vertimą (kaikuriuos vietos tik atpasakotos). Tikimės, kad čia iškelta tema pasisakys ir mūsų politikai bei istorikai. RED.

Ar Jogaila su Jadvyga kalbėdavosi lenkiškai? Ar lenkiškai kalbėjęs Jogaila su Sonka, Alšėnų kunigaikštyste, Jogailos sūnų motina, Jogailaičių dinastijos pradininke? Jeigu kas gali pasakyti, labai norėčiau sužinoti.

Po daugelio praleistų metų Krokuvoje Jogaila ir su juo atvykę lietuviai palydovai neabejotinai mokojo lenkiškai, bet dar nebuvo lenkiškai kalbančiais lietuviais. Ši kategorija ar grupė atsirado daug vėliau, be rods, tik XVII š. Apie tai užsiminė jau Jonušas Radvilas (Janusz Radzwill) laiške savo broliui Kristopui, Lietuvos lauko hetmonui 1615 m.:

Lietuvių gimęs esu ir lietuvių teks mirti, tačiau turėsimė vartoti lenkų kalbą mūsų tėvynėje.

Tai įvyko dėl laipsniško lotynų kalbos nykimo iš viešo ir privataus gyvenimo. Nuo XVI š. vidurio lenkų kalba tapo oficialia abiejų tautų kalba. Jos mokėjimas tapo kaip ir būtinas. Vienas paskutiniųjų Žečpospolitos dokumentų lietuvių kalba buvo pranešimas Didžiosios Kunigaikštystės išsiųstų delegatų deryboms su Chmelnickiu Baltijoje Cerkvėje. Ši dokumenta, be rods, bus parašęs jaunesnysis

teisėjas Michal Kosakowski iš Braclavo.

Tuo laiku lenkų kalba jau buvo išplitusi bemaž visoje Rytų Europoje. Ji buvo vartojama ortodoksų Mohilevo akademijoje (Wijowie), caro Fiodoro ir regentės Zofijos dvare Maskvoje. "Krymo valdovų kanceliarija dažnai vartodavo lenkų kalbą net ir diplomatinuose rėmuose" — tvirtina Povilas Jasienica. Lietuvoje ji taip išgalėjo, kad daugeliu atveju ji tapo vienintelė kalba ir kasdieniniame gyvenime. Tadas Kosciūška ar Adomas Mickevičius greičiausiai galėjo susikalbėti rusiškai (gudiškai), bet ne lietuviškai. Gal laikas pasakyti, kad jie buvo lenkai, bet ne lietuviai. Mano supratimu, jeigu jie tuo laiku būtų buvę paprašyti pasisakyti tuo klausimu, tai greičiausiai nebūtų suprātę apie ką kalbama. Jų supratimu — lietuvis ar lenkas vienas kito neišskiria. Kosciūška savo atsišaukimuose į Didžiąją Kunigaikštystę vartojo terminus Lenkija ir Lietuva. Poetas Adomas Mickevičius Lietuvą vadino savo tėvyne, bet jo supratimu lietuvis ir možiūras buvo broliai su bendra pavarde — "lenkai".

Tai įvyko dėl klaidingo politinio galvojimo steigėjų Žečpospolitos, apimančios abi tautas. Jie nesurado atitinkamo pavadinimo, kuris apimtų visumą. Sudaryta Žečpospolitai susidėję iš dviejų tautų — lenkų ir lietuvių, kitaip sakant, iš Karūnos ir Didžiosios Kunigaikštystės, bet neturėjo tos visos apimančios sąvokos, kaip pvz. "British", kuri apima anglus, valus ir škotus. Praktikoje, nors ir nelogiškai, pradėta dalies pavadinimai taikyti visumai, ir sugalvotas naujas terminas "karūnininkai" ("koroniarze"). Dėl kieno kaltės tai įvyko, šiandien sunku nustatyti. Andrej Lubienieckis XVII š. pradžioje rašė, esą lietuviai buvo "labai negarsi ir negarbi tauta", "lankydami sietimose žemės paprastai lenkais vadindavosi".

Vėliau, nepaisant oficialaus pavadinimo dviejų tautų Žečpospolita pradėta vadinti "Rzplita" — Lenkijos Žečpospolita. Šis pavadinimas išplietino, o visi jos gyventojai pradėta vadinti lenkais, nors dalis jų, būtent pusė, buvo lietuviai. Toji terminologija taip išgalėjo, kad po padalinimo Vienos sutarties autoriai (pirmame paragrafe, antrame straipsnyje) visus likusius už buvusios Žečpospolitos ribų laikė lenkais ir reikalavo jiems tautinių institucijų bei atstovavimo.

Po padalinimo paradoksiška rusų politika prisidėjo prie tolimesnio Didžiosios Kunigaikštystės žemių lenkinimo. Rusais buvo laikomi visi pravoslaviai ir unitai, o lenkais — visi katalikai, "lenkų tikybos" išpažinėjai. Tad ir vėl susidarė geros sąlygos lenkų kalbai plisti katalikiškoje Lietuvoje, net ir Zemaitijoje, kuri Žečpospolitos laikais buvo grynai lietuviška.

Iš būsimojai Lietuvos respublikos prezidento Antano Smetonos biografijos sužinome, kad kai jis mokėsi 1889-94 m. Ukmergėje ir Palangoje, bendrabučiuose buvo kalbama lenkiškai (A. Merkelis, Antanas Smetona, N.Y., 1964, psl. 19-24).

Kražių skerdynės, įvykusios 1893 m., taip pat priskaitomos prie lenkų martirologijos net tose knygose, kurios spausdinamos dabartinėje Varšuvoje (L. Bazyłow, Dzień Rosji, 1970, psl. 260 ir 369). Bet tai buvo jau Lietuvos tautinio atgimimo laikai. Tuo metu jau daugelis lietuvių, kurie kalbėjo tik lenkiškai, pradėjo mokytis išmės sunkiai suprantamos ir iki šiol nežinomos kalbos. Tai vyko, taro kitko, demokratinio "Varpo" įtakos dėka. Jame 1892 m. su-

abejota teze, esą "ir lenkiškai kalbant galima būti geru lietuviu" ir pabrėžta, kad būtina reikią grįžti prie "savo literatūrinės dirvos", kuri nuo senų laikų yra apleista, nenaudojama (M. Romer, Litwa, psl. 176).

Su literatūrinės lietuvių kalbos atgimimu prasidėjo varžybos, rivalizacija su iki šiol išgalėjusia kalba, ypač bažnyčiose. Tuo pasipiktinę lenkiškai kalbantieji lietuviai pradėjo abejoti atgimstančios lietuviybės sąjūdžiu, laikyti jį rusų valdžios intrigą, laikė save tikraisiais lietuviiais, o kitus pavadino "litwomanais". Tai nebuvo teisinga. Tuo laiku atgimimo sąjūdžiai reikšdė ne tik lietuviuose, bet ir kituose iki tol neatbudusiose tautose. (Bus daugiau)

Gražinkime lapus!

Jaunimo petičijos parašų rinkimo vadovybė yra nutarusi parašų rinkimą baigti iki 1973 m. vasario 28 d. Visus parašų rinkėjus prašome pasirašytus petičijų lapus kaip galima greičiau atsiųsti jaunimo kongreso komitetui petičijos lape nurodytu adresu. Prašome siųsti tik pasirašytus lapus. Tuščių lapų gražinti nereikia. Atsiskaityti prašome nedelsiant, nes petičijų lapus reikia su tvarkyti, įrįsti ir paruošti įteikimui. Jungtinės Tautos petičiją įteikti yra numatyta balandžio mėnesio pradžioje. Pavėluotai atsiųsti parašai gali nebeatiekti savo tikslo.

Nuoširdžiai dėkojame visiems LB organizaciniams vienietams, visoms jaunimo bei senimo organizacijoms, visiems pavieniams asmenims, spaudai ir radijo valandėlėms, atėjusiems mums į talką ar tai renkant parašus, ar kaip kitaip prie šio darbo prisidedant. Ypatingą padėką reiškiamie Pranui Budvyčiui, asmeniškai surinkusiam virš 30,000 parašų. Šio pareigoingo Cikagos lietuvių realios pastangos tebūna mums visiemis šviesiu pavyzdžiu, parodančiu kaip reikia atlikti didelius darbus.

Petičijai parašų rinkimo organizatorių vardu

Bronius Nainys

AUKŲ TELKIMO KRYŽKELEJE

AL. GIMANTAS

Jungtinio ir vieno visus lietuviškosios veiklos etapus finansuojančio fondo mintis, nors ir nenauja, bet arti utopijos. Ta tema pasirodo viena kita mintis mūsų periodikoje, iškyla koks balsas viename kitame susirinkime, bet visa tuo ir baigiasi. Pasiklausius tautiečių pasisakymų įvairiose vietovėse, galima tvirtinti, kad dauguma pritarė vieno jungtinio fondo steigimui ir nuolatinei veiklai. Atseit, "apačia" pageidauja. Sunkumai ir disonansai jaučiami tik "viršūnėse", t. y. veiksmuose, kurie rikiuoja bei tvarko išveiskąją veiklą.

Tos rietienos dėl lėšų iškyla JAV-se kiekvienais metais prieš ir per vasario mėnesį, kai eilė rankų jaučiasi turi teisę į Vasario 16 minėjimų metu surinktas aukas. Visi mūsų 3 didieji junginiai norėtų turėti išskirtinę teisę gauti ir skirstyti tas aukas.

VLIKas, ALTA, JAV LB paskelbė atskirus atsišaukimus Vasario 16 aukų reikalui. Visi 3 vieksiniai, tiesiogiai ar netiesiogiai, nori įtaigoti, kad jų veikla yra pati svarbiausia, verta visiško tautiečių pasitikėjimo ir šimtaprocentinės paramos. Jei kiekvieną tų pareiškimų vertintum atskirai, galėtų susidaryti įspūdis, kad nebereikia daugiau tų visų 3 organizacijų, pilnai pakaktų viskam aprepti tik tos vienos, pačios svarbiausios ir efektingiausios, tą atsišaukimą pasirašiusios...

Kaikur buvo išsiuntinčios instrukcijos, kaip, ką, kur ruošti, kuriuo adresu surinktus pinigų siųsti. Negausius išveivų spaudos stebėtojai sovietinamoje Lietuvoje turi gardaus juoko, stebėdami tą visą tragiškai komišką kasmetinį ir vis aršesnę spektaklį, tą visą aukų rinkimą

ir skirstymą, vis daugiau mums patiems žengiant giliau akligatvin.

Bendroji situacija yra labai rimta. Lėšų, nuolatinių ir pastoviai gaunamų, reikia kaskart daugiau, nes plečiami veiklos barai ir visa išpareigojimų apimtis. Tuo tarpu bendroji surinktų pinigų suma kažin ar didėja. Tautiečiai vis skeptiškiau pradeda žvelgti į trejų aukų prasmą, likdami mažiau duosnius kiekvienai ištietai rankai. Apalai žvelgiant, po truputį turėjame, bet pinigines pradaro ir rečiau, ir siauriau. Visada lengva įieškoti kaltininkų. Nesunku pirštą iškėlus kiton pusėn rodyti, bet šiuo atveju nedereit tautiečių kaltinti šykštumu, reikalo nesupratimu, patriotizmo stoka. Pagrindinė priežastis JAV-se ar tik nebus vieno jungtinio fondo neturėjimas, lėšų telkimas trimis ar daugiau skirtingais kanalais.

Bet ir čia padėtis nėra be išeities. Visa tai galima sutvarkyti paprastai. Rinkime vieną bendrą savoję vietovę Vasario 16 minėjimą, bet rinkdami aukas leiskime pačiam aukotojui nuspręsti, kuriuo adresu jo auką turėtų būti nukreipta. Juk tai paprasta ir demokratiška. Kaikur tai juk ir praktikuojama, bet dar esama daug vietų, kur toks aukų rinkimo metodas neleidžiamas ir nepraktikuojamas. Iš šalies stebint atrodo, kad LB tokiam planui nebūtų priešinga, bet ALTA, regis, nesileidžia į jokių bandymus ar kompromisus. Tokia padėtis yra Jungtinės Valstybės. Gerai, kad Kanados lietuvių tarpe esama daugiau lankstumo. Laikas ir įvykiai gal privers kaip keisti ir Jungtinės Amerikos Valstybėse.

TORONTO "VARPO" DVIDEŠIMTMETIS

"Lietuvio sielai daina — kas lepią gėlei ryto rasa. Dainos garsais stiprinam savo dvasią ir ugdome viltį pergyventi tautos didžiąsias kančias". Tai žodžiai paimti iš "Varpo" isteigimo akto, kurį pasirašė krikšto tėvai: J. Yaremko, J. Mankuvienė, J. Matulionis, O. Indrelienė, J. Strazdas ir Pr. Radzevičiūtė. Tai buvo prieš 20 metų. Tada "Varpas" turėjo 70 dainininkų ir naują vadovą iš Montrealio — muz. St. Gailevičių. Pirmas dešimtmetis greitai prabėgo. Skambėjo "Varpas" koncertuose, dainų šventėse, Lietuvių Dienose, minėjimuose bei anglų parėngimuose, 1964 m. įdainuota "Varpo" plokštelė iš lietuviškų dainų ir operinių kūrinių.

Per antrą dešimtmetį choras susilaukė naujų veidų ir dirigento. Muz. D. Viskontienė ir muz. V. Verikaitis praturtino repertuarą, o choristai toliau tęsė savo veiklą dainos srityje. Kaip ir visoje lietuviškoje veikloje, šis choras turėjo ir savo rūpesčius: vienu laiku truko choristų, o vėliau — dirigento. Bet rėmėjų ir choristų užsispyrimas bei pastangos vis neleido

"Varpui" nustoti skambėjus. Pažvelgęs į senas ir naujas nuotraukas, kiekvienas lietuvis, ypač torontietis, randa pažįstamą ir kartu gali prisiminti mėgstamiausią dainą, koncertą arba neužmirštamą įspūdį.

Jau treji metai muzikas A. Ambrozaitis yra "Varpo" dirigentas. Jis atvedė chorą į sukaktuvinius metus. Greitai peržvelgė choro praeitį, randame įdomios statistikos. Nuo pat pradžios skaitant, iš viso buvo 1920 repetičių, 172 koncertai bei pasirodymai, išmoka ir dainuota 174 dainos bei kantatos. Kiek lietuvių perėjo per "Varpo" eiles? Apie 315. Šiandien aktyviai dalyvauja dar 8 choristai, kurie dainavo "Varpe" 20 metų. Juos reiktų skaityti tikrais sukaktuvininkais.

Visų lietuvių dėkingumas varpiciams gražiausiai galėtų būti parodytas dalyvavimu "Varpo" šventėje. Tad pasimatysime ko vo 10 dieną! Tai bus iškilus sukaktuvinis koncertas, kuriame atsispaids nūeitas mūsų choro kelias lietuviškos dainos srityje.

G. Paulionienė

Heidelberg

Alus iš tyro šaltinio vandens

Ir tai yra tiesa!

Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 55-sios sukakties minėjime Toronte dalyvavo du ministrai — dr. S. Haidasz, federacinės vyriausybės daugia-kultūrės veiklos ministeris (dešiniajame krašte) ir J. Yaremko, Ontario provincijos teisinio reikalų ministeris. Tarp ministrų — programą pranešėja S. Sarkutė ir teisės studentė L. Svėgdaitė. Nuotr. B. Tarvydo

A. SNIČKUS PASAKOJA

Baltstogės valdijoje lankėsi vilniškės kompartijos I sekr. A. Snieckus, sekr. R. Songaila ir užsienio ryšių skriaus vadovas F. Strumilas. Viešnagės išpūdius A. Snieckus paskelbė "Tiesos" 38 nr. Sėnuose jam teko susitikti su Lietuvių Visuomeninės Kultūros Draugijos pirminku ir "Aušros" redaktorium E. Petruškevičium, susipažinti su lietuvių gyvenimu, kurį A. Snieckus piešia labai šviesiomis spalvomis: "Mums buvo malonu išgirsti, kad šiame krašte gyvenantys lietuviai drauge su lenkais kuria socializmą, kad čia atsiviegliaama ir nacionalizmo mažumų poreikius. Punksie veikia vidurinė mokykla su dėstomąja lietuvių kalba, artimiausiu metu bus pastatytas naujas mokyklos pastatas iš viršplaninių lėšų. Tiek lenkai, tiek lietuviai, gyvenantys Sėnuose, pokalbiuose pabrėždavo savo siekių bendrumą. Užmarštin nugarino buržuazinių nacionalistų kiršinama lenkų ir lietuvių nesantaika. Kaip žinia, ir Tarybų Lietuvoje reikiamas dėmesys skiriamas lenkų tautybės žmonėms. Jie mokosi mokyklose su dėstomąja lenkų kalba, šia kalba jiems leidžiama laikraščiai, plačiai vystoma meno saviavilka. Kasmet pasikeičiaama lenkų ir lietuvių mokytojų grupėmis..." Taip, okupuotoj Lietuvoj lenkai turi mokyklas, ansamblius ir netgi Vilniuje leidžiama dienraštis, o Suvalkių trikampio lietuviai vis dar vargsta su neperidodine "Aušra" ir kartą į du mėnesius išeinančių skurdžių mėnraščiu "Varsnos". Vientienelė lietuviška gimnazija Punksie savo senomis patalpomis primena stambesnio ūkininko klauona. Lig šiol naujam pastatui valdijai nesurasdavo pinigų. A. Snieckusas prasiitarimas apie viršplanines lėšas perša išvadą, kad naujas pastatas vis dar nebuvotruktas ir planus ir kad jis dabar bus pastatytas tik jo tiesioginio isikišimo dėka, jeigu lenkai tesės duotą žodį ir suras ty viršplaninių lėšų.

"NEMUNAS" KEICIA VAGA

Kaune leidžiamas žurnalas "Nemunas" su naujuoju vyr. red. L. Iniu jau keičia savo vagą. Tai liudija "Literatūroj ir Mene" paskelbtas "Nemuno" 1973 m. I nr. turinys. Maskviniam penkmečiams skirtime naujame skyriuje "Penkmečio meridianai" prabilo valstybės plano komisijos pirm. A. Drobnyis, nors tie planai yra kaip šuniui penka koja kultūrinio-literatūrinio pobūdžio žurnale. Kitame naujame skyriuje "Leninas. Istorija. Dabartis" pateikiami amžininkų atsiminimai apie Lenina, aprašoma vilniškio komjaunimo darbuotojų viešnagė Gudijoje. Kituose skyriuose skaitytojai supažindinami su žuvusiems Kaune komjaunuoliams baigiamu kurti paminklo projektu ir jo autorium S. Saparovu, Leningrado gyny mu II D. kare, pasiruošimu sukomunizintam pasaulinio jaunimo festivaliui. "Nemuno" puslapiai iliustruoti sovietinio žurnalo "Smena" fotografų nuotraukomis. Tiesa, yra ir lietuvių autorių bei lietuviškių temų, bet jos jau atskiestos rusiškėmis. "Nemuno" vargai prasidėjo pernai su 2 nr. vyr. red. Antano Drilingos paskelbtu kritiko V. Kubiliaus straipsniu "Talento mišlės", pasisakančiu už rašytojų kūrybinę laisvę. Straipsnis buvo svarstytas rašytojų

ir partiečių susirinkimuose, kur "išpažinti" turėjo atlikti vyr. red. A. Drilinga. Deja, ji jam nedaug tepadėjo, nes "Nemuno" vyr. redaktoriaus postas nuo 1973 m. pradžios buvo atiduotas nei rašytojų, nei žurnalistų sluogsnuose negirdėtam L. Inui, kurio nėra net ir enciklopedijos tritomyje.

VILNIAUS TAKSAIAI

"Tiesos" 301/72 nr. skaitytojus su Vilniaus taksaiais ir taksistais supažindina Kazys Žilėnas psiaur reportazinio pobūdžio rašiniu "Žaliosios taksi ugnelės". Visame mieste yra 29 taksijų stotelės, iš kurių taksistai pasimaia keleivius. Bene didžiausia problema sudaro reikalavimas, kad iš 100 nuvažiuoto kilometrų 81 km turi būti apmokėtas. Šis nustatytas koeficientas, keleivius pristačius į jų pageldaujamą vietą, taksistas verčia sukkti į artimiausią stotelę, nors joje jau ir taip būtų keli taksiai, o kitose — nė vieno. Kiekvienas taksistas dėl to nelemto koeficiento stengiasi išsprukti iš Vilniaus su keleiviais, kurie nori važiuoti į kitą miestą ir iš ten grįžti Vilniui. Iš viso miesto taksistai turi 760 automobilių, kurių kasdien apie 200 prastovi remonto dirbtuvėse ar kieme, nes sandėliuose trūksta dalių: "Kol jų negaus, vairuotojas sėdės be darbo, beveik negaudamas atlyginimo. Bet jis nėra tuo suinteresuotas. Nėra sandėlyje atsarginės dalies, jis ieško kitais keliais, pavyzdžiui, turguje. Kai ką galima nusipirkti "iš po skverno" ir čia pat, taksimotorų autoūkio teritorijoje, ir dargi — iš savų..." Kai pagaliau surandama atsarginė dalis, pradedamas automobilio remontas, dalyvauti turi ir vairuotojas: "Kodėl? Man aiškina, kad tie kvalifikuoti specialistai prisuks ne tokį varžtą, kokio reikia, suksels kažką..." K. Žilėnas siūlo įvesti uždarą remonto sistemą, kad taksistas remonto dirbtuvėse galėtų palikti sugedusį automobilį ir tęsti savo darbą nesugedusiu, bet vadovai tokią mintį atmeta dėl patalpų stokos. 1972 m. balandžio 14 d. nuo 3 v.p.p. iki 8 v.v. atlikti tyrimai rodo, kad dešimtyje stotelių taksijų laukė 3,462 keleiviai, o jais pasinaudojo tik 1,598. K. Žilėnas pabrėžia, kad tyrimų metu buvo suskaičiuoti tik kantriausieji, nepabijoję ilgų eilių. O kiek gi buvo tokių, kurie i eiles net nebandė stoti? Iš K. Žilėno rašinio matyti, kad Vilniaus taksistai savo automobiliuose neturi radijo siųstuvo su priimtuvu ir jų važinėjima koordinuojančio centro, kuris radijo bangomis perduotų telefoninius vilniečių užsakyms. Taksius iš anksto galima užsisakyti tik Vilniaus aerodrome, autobusų ir geležinkelii statyse. Slapbūvise jie keleiviai juos turi gaudyti minėtos 29 stotelėse.

PATIKO SPEKTAKLIS

"Valstiečių Laikraščio" 21 nr. Kl. Dvėlyis praneša: "Panevėžio rajono Liberiskio tarybinio ūkio dirbantieji — teatro mėgėjai lankėsi Kaune, kur žiūrėjo J. Grušo istorinę dramą "Barbora Radvilaitė". Drama visiems patiko ir paliko gili įspūdi. Išvykos dalyviai taip pat susipažino su Kauno istoriniais-architektūriniais paminklais..." Zemdribų ekskursiją į spektaklį liudija šio Juozo Grušo kurinio populiarumą.

V. Kst.

Cikagos lietuvių horizonte

Vladas Ramojus

STUDENTŲ ŽYGLIAI

Jau kartą esu rašęs apie "Baltic Peoples Union" studentų sambūrį, įsisteigusį Iliinois universitete, Urbanoje. Vasario 16 proga šis baltiečių studentų sambūris vėl pajudėjo: studentai iš anksto atspausdino eilę brošiūrų anglų kalba apie Lietuvą, Latviją ir Estiją su atitinkamai paruoštu žemėlapiu ir vasario 16 d. universitete atidarė specialų kioską, kuriame dalino minėtą informaciją ir rinko parašus jaunimo petičijai. Studentų pranešimu, BPU nariai darbavosi visą dieną ir kai atėjo galas, visi sutiko, kad vaisiai buvo gausūs. Išdalinta apie 5000 informacinių leidinėlių, prisirašė naujų narių. Domėjimasis Pabaltijū universitete auga ir tai augančio informacijos skleidimo dėka studentų masėje. Taip raso savo pranešime spaudai BPU organizatoriai, kurių tarpe randame Algį Rima, Renatą Baziliauskaitę, Anna Lapinš ir Antaną Brizgį. Informaciniuose leidiniuose skelbiami ir šių studentų telefonai, kad norintieji daugiau informaciją galėtų jų gauti.

NOTRE DAME UNIVERSITETE

Panasus baltiečių klubas yra ir Notre Dame universitete, Indianos valstyjeje. Klubo tikslas — jungti baltiškos kilmės studentus, palaktyti jų dėmesi Baltijos kraštams, atkreipti kitų studentų bei profesorių dėmesį į Baltijos kraštų problemas. Baltiečių klubo pirminku yra Rimas Cepulis, vicepirm. Rimas Sidrys, išd. Saulius Matas, sekr. Greg Marchuska. Šalia kitų uždavinių, šio klubo nariai platina LB išleistą leidinį "Violations of Human Rights in Soviet Occupied Lithuania", surinko 1000 parašų petičijai prieš sovietų okupaciją, stumtinėja laiskus valdžios pareigūnams ir amerikiečių laikraščiams, Vasario 16 proga surengė parodą universiteto bibliotekoje ir savo uždaviniams vykdyti iš studentų

Vasario 16 iškilmnių programos dalyviai Hamiltone. Iš kairės: KLB Hamiltono apylinkės pirm. L. Skripkutė, sol. V. Verikaitis, sol. G. Čapkauskienė, Nuotr. M. Borusienės

HAMILTON

VASARIO 16 MINĖJIMAS prasidėjo vasario 11 d. 11 v. pamaldomis AV par. šventovėje. Iškilmingas palmdas atlaikė mons. J. Tadaraukas, o šventei pritaikyta pamokslą pasakė kun. L. Januška. Organizacijos dalyvavo su vėliavomis. Iškilmingas aktas įvyko 4 v. p.p. Scott Park mokyklos auditorijoje. Apylinkės valdybos pirm. L. Skripkutė pradėjo minėjimą, pasakydama ilgesnį žodį, primindama kuriam tikslui susirinkom į šią salę. Invokaciją sukalbėjo mons. J. Tadarauškas. Sveikino miesto burmistras Vic Copps, parlamento atstovas L. Alexander, latvių, estų ir vengrų atstovai. Paskaitą skaitė iš Otavos atvykęs darbo ministris J. Munro. Rezoliucijas paskaitė V. Stanevičienė. Jos pasiūstos augštesiems valdžios pareigūnams. Meninė programą atliko Delhi tautinių šokių grupė "Palanga", sol. G. Čapkauskienė ir Centrorealio ir Hamiltono "Aidas", vad. sol. V. Verikaitis. Baigiamąjį žodį tarė apylinkės pirm. L. Skripkutė, išreiškdamą visiems nuosirdžią padėką rengėjų vardu. Minėjimas baigtas Tautos himnu. Programa buvo gana ilga, bet įvairi ir įdomi. Reikia pasidžiaugti, kad valdybos daugumą sudaro jaunimas. Pranešėja V. Stanevičienė sklandžiai vadovavo minėjimui.

KAUKIŲ BALIAUS, įvykusio kovo 3 d. Jaunimo Centre, kaukėms premijas paskyrė: I premiją \$30 — medžiotojų klubas "Giedraitis", II \$27 vertės — T.V. Knights sav. A. Pilipaitis, III \$20 — G. J. Kazėmkai, IV \$15 — A. Silinskas, V \$10 — J. A. Seniūnai, VI \$5 — A.B.C Auto Body sav. A. Gudelis. Laimės statuluos aukovo po \$30: Ottawa Meat Market sav. L. V. Kybartai, Sakas Parcel Service sav. E. Sakienė, TRI Realty LTD ir \$20 — O. J. Adomauskai. Hamiltono "Aido" tūrė rėmėjų komitetas nuosirdžiai dėkoja visiems aukotojams už paramą jaunimui. J.P.

A.A. JONAS PETRAITS, atsargos leit., mirė vasario 22 d. Velionis buvo pavyzdžiui mūsų jaunajai kartai savo plačiu, stipria, lietuviška veikla. Be veteranų, šaulių ir "Aukuro", velionis mielai talkino Hamiltono visuomeniniam gyvenime savo patarimais ir korespondenciiniams spaudoje. Tad nenuostabu, kad su velioniu atsiviekinio beveik visa Hamiltono lietuvių bendruomenė, ypač vasario 25 d. laidotuvių namuose, kai po atkalbėto Rožinio velionies nuopelnus Hamiltono ir išsivijos gyvenime atsiviekinimo kalbose išreiškė mons. J. Tadarauškas, apyl. valdybos pirm. L. Skripkutė, veteranų pirm. K. Mikšys, šaulių kuopos pirm. K. Kanopa. Palaidotas vasario 26 d. iš AV šventovės lietuvių kapinėse. Čia dar kartą veteranų ir šaulių vardu asiveikino A. Patamsis ir "Aukuro" vardu — E. Dauguvietytė-Kudabienė. K.B.

Advokatas

EUGENIJUS KRONAS,

B. Sc., B. C. L.

32 James St. So.,

Royal Bank Building,

suite 614,

tel. 522-8781

Hamilton, Ontario

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

830 Main St. East, Tel. 544-7125

Darbo valandos:	
pirmadieniais	10 — 5 v.p.p.
antradieniais	10 — 5 v.p.p.
trečiadieniais	10 — 5 v.p.p.
ketvirtadieniais	10 — 5 v.p.p.
penktadieniais	10 — 7 v.vak.
šeštadieniais	9 — 12 v.p.p.

Liepos—rugpjūčio mėnesiais ir prieš ilgus savaitgalius "Talka" šeštadieniais uždaryta.

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Parduodame "American Travelers" čekius. Užtikrintas indėlių saugumas.

Kapitalas — virš \$3,800,000

Mėsos ir putkūs dešros gaminiai

Skonestai

kiekvieno skoniui

R. Denninger Ltd.

284 KING STREET E.,

HAMILTON — 528-8468

740 UPPER JAMES ST.,

HAMILTON — 389-4113

• GUELPH LINE prie PROSPECT,

• BURLINGTON — 639-0510

• LLOYD D. JACKSON SQUARE,

• HAMILTON — 525-9641

LONDON, ONT.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBES šventę surengė apyl. valdyba ir lietuvių studentų klubas. Iškilmingąjį aktą pradėjo pirm. E. Petrauskas, pasveikindamas svečius, savanorius ir visus dalyvius. Kanados himnas, invokacija ir tylos minutė. V. Ontario universiteto rektorius dr. D. C. Williams savo žodyje prisipažino netikis į tirpdyrimo katilą ir pasisakė už universiteto universalumą. R. Sakadulskis savo paskaitoje iškėlė lietuviškųjų apylinkių ir jaunimo kongresų svarbą bei pokongresines problemas. Ragino visus veningai dirbti, o vyresniąją kartą kvietė kreipti daugiau dėmesio į turinį, o ne į formą. Tada ešą bus lengviau vieniams kitus suprasti. Pranešėja buvo pakviesta G. Petrauskienė. Sveikino latvių atstovas prof. A. Dreimanis, estų — T. Marnott, Chamber of Commerce vicepirm. R. Keeley ir ukrainiečių — dr. E. B. Roslycky. Be to, dalyvavo visa eilė žymių svečių kanadiečių, kurie buvo pristatyti publikai. Raštu sveikino Londono vysk. G. E. Carter, buv. Kanados min. pirm. J. G. Diefenbakeris, buv. užs. reik. min. senatorius Paul Martin, fed. parlamento nariai J. A. Buchanan ir C. Turner (abu Londono liberalai) ir kt. Įdomus buvo lietuvių studentų klubo pirm. G. Kestučio Lawson pareiškimas, kad jis, būdamas angliškios kilmės, savo žmonėmis (people) pasivirkio lietuvius. Paprastai būna atvirkščiai. Jis lietuviškai palinkėjo lietuviams atgauti laisvę.

Meninę dalį atliko taut. šokių ansamblis "Silainė" iš Detroito, vadovaujama G. Gobienės, "Baltijos" choras, diriguojamas V. Petrašiūnaitės ir studenčių kvartetas "Rasa". "Silainės" šokėjai atliko 8 šokius ir beveik visus nematytus. Juos šoko baletininkų lengvumu, o vietomis ir su visai gera išraiška. Kartais gal kiek trūko jaunatviško entuziazmo pačiam šokiui. Šokėjai susilaukė gausių plojimų, ir paskutinis šokis Žingsnis buvo prašytas pakartoti. Gražūs jų taut. drabužiai. "Baltijos" chore vyravo skambūs mergaičių balsai. Partizano daina, kaip ir paprastai, turėjo didžiausią pasisekimą. "Rasos" kvartetas dar sykį pademonstravo, kad jis yra pasiekęs augstą meninį lygį. Jo dainos priskirtinos prie stipriausių programos dalykų. Pagrindiniai kalbėtojai ir programos dalyviai apdovanoti dovanomis ar gėlėmis. Dalyvavo lietuvių ir iš kitų apylinkių ir beveik visa Rodnės apylinkė, kurios talka ši kartą buvo labai reikalinga ir naudinga. Ačiū. Iš viso buvo apie 400 asmenų. Aukaus Fondui rinko V. Gudelis, išlaidoms padengti — L. Eimantas. Gražiai atspausdinta minėjimo programa.

Nežiūrint kaikurių nežymty sesėlių, šis minėjimas liks gražus prisiminimas ateitčiai: pirmą sykį tokioje puikioje salėje ir su tiek daug kanadiečių svečių! (Kritiškos pastabos — kitame "T2" nr.).

SILUVOS MARIJOS SVENTOVĖJE Vasario 16 buvo taip pat paminėta. Kun. B. Pacevičius prasminga pamokslė ragino visus, ypač jaunimą, būti mažos tautos didžiais ambasadoriais. Pažymėtinas kaikurių "Silainės" šokėjų šviečiantis pavyzdys. Būdami pavargę ir alkani, kaikurių ir kaikurių jų nusigudindami paruoštais pusrūgiais ir tiesiai iš autobuso atvyko į pamaldas. Gražia lietuvių kalba įsijungė į giesmes, maldas, priėmė Komuniją ir t.t. Gražu, kad jaunimas neleidžia kilniems principams palūsti.

J. GUDAVIČIŲ ATSIŠVEIKINUS. Vasario 13 d. Viktorijos ligoninėje mirė sunkios ligos iškankintas Juozas Gudavičius, sulaukęs 73 m. amžiaus ir per paskutinius kelerius metus turėjęs net 12 sunkių operacijų. Velionis buvo kilęs iš Saukėnų valsc., Šiaulių apskr. Porą metų dirbo miškų departamente Kaune. Didžiąją savo gyvenimo dalį pašventė kooperaciniam darbiui. Jis buvo ilgametis Žemės ūkio Kooperatyvo "Dirva", Kėdaičiuose, direktorius. Po II D. karo įsikūrė Rodnės apylinkėje, kurioje kartu su P. Paškevičium nusipirkio nedidelį ūkį ir nuolat rėmė Lietuvoje likusią šeimą. Sveikatai sušlubavus, abu su savo bičiuliu atsikėlė arčiau Londono ir apsigyveno gretimame Lambeth pašvietkaimyje. Kol sveikata leido, velionis buvo dažnas svečias Londono renginiuose. Laidotuvių apeigas atliko kun. B. Pacevičius. Taip pat dalyvavo ir kun. dr. J. Gutauskas. Buvo atvykęs ir mons. Flanneris, kuris gyveno jų kaimynystėje. Be to, šventovėje dar kalbėjo L. Eimantas, apibūdinęs velionies veiklą Lietuvoje, ir rodnieškis V. Ignaitis, palietęs jo išgyvenimus Rodnėje. Šv. Petro kapinėse visų lietuvių vardu atsiviekinio Londono apyl. pirm. Edm. Petrauskas. Visiems artimiesiems Londono ir Rodnės lietuvių nuosirdi užuojauta, o tau, mieles Juozai, linkėjimas surasti užtautautą poilsį amžinoje tėviškėje. D.E.

VIETŲ GELIŲ, mirus A. Mačiui, J. Gudavičiui ir V. Uždraviui, Petras Dragūnevičius paaukavo Tautos Fondui \$50.

Tai graži iniciatyva, nes aukos nukreiptos prasmingesniam tikslui.

Lietuviška baldų

dirbtuvė Toronto

P. Lubys. Tel. WA 2-7981, 261-0537

Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni PIGIA KAINA.

4 psl. • Tėviškės Žiburiai • 1973. III. 8 — Nr. 10 (1205)

LIETUVIAI PASAULYJE

J. A. Valstybės

DIENRASTIS "The New York Times" vasario 16 d. laidoje paskelbė vedamąjį "The Baltic States", kuris pradedamas Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 55-ąja sukaktimi. Rašydamas apie 1918 m. vasario 16 d. Lietuvos tarybos aktą, dienraštis šią istorinę instituciją pateikia jos lietuvišku vardu, pridėdamas anglišką vertimą. Ešą Lietuvos, Estijos ir Latvijos nepriklausomybės sukaktį minėjimai modernių laikų dabartiniais realistais primena svajone, nes Baltijos kraštai prieš jų tautų valią yra įjungti į Sovietų Sąjungą. Vedamasis primena, kad tokie "realistai" yra užmiršę ir stengiasi ignoruoti teberusentą laisvės troškimą Baltijos kraštuose. Pavyzdžiui pateikiamas Romo Kalantos susideginimas, masinės lietuvių jaunimo demonstracijos ir 17,000 Lietuvos katalikų raštas Jungtinių Tautų sekr. K. Waldheimui. Tiesa, galimybės atgauti laisvę nėra šviesios, bet pasaulis negali užmiršti Sovietų Sąjungos neatsitiktinį veiksmų prieš savo mažuosius kaimynus. Kita vedamąjį Vasario 16 proga paskelbė "Nashua Telegraph" dienraštis, parpūpta Vyt. Širvydo. Jame šalia istorinių duomenų pabrėžiama, kad Nashua lietuvių šventės proga miesto bibliotekai įteikė 22 knygas anglų kalba apie Lietuvą ir lietuvius. Iš minėto laikraščio anksčiau laidos pranešimo paaiškėja, kad bibliotekoje buvo surengta tų knygų ir tautodailės paroda, o paskaita "History of Lithuania" skaitė žurnalistas Adolphe Bernotas, dirbantis "Associated Press" žinių agentūroje ir vietinėje spaudoje. Paskaita su paroda suorganizavo bibliotekos direktorius V. Servello, jos darbuotojai ir Vytautas Širvydas.

ALTOS INFORMACIJOS duomenimis, Vasario 16 proga ligi vasario 21 d. JAV kongrese pranešimus apie Lietuvos nepriklausomybės sukaktį padarė 14 senatorių ir 45 atstovų rūmų narių. Tiems minėjimams AL-Ta skyrė pagrindinį dėmesį: Senelis jau atstovavo pirm. dr. K. Bonetis su J. Geniu, atstovų rūmuose — vicepirminkininkai A. Stašys, dr. K. Sidlauskas ir J. Micutaitė.

JAV LB KRASTO VALDYBA, prieš Vasario 16 minėjimus išleidusi dokumentinį leidinį anglų kalba "The Violations of Human Rights in Soviet Occupied Lithuania", savo atstovus buvo nusluntusi į Baltuosius Rūmus ir JAV valstybės departamentą. Centro valdybos narę specialiem reikalom A. Mačiulytė-Zerr ir ryšininką su valstybės departamentu A. Gurecką Baltuosiuose Rūmuose priėmė prez. R. Niksono patarėjas M. P. Balzan, tarpininkaujant respublikininkų partijos centriniam komitetui. Jam buvo įteikta perduoti prez. R. Niksonui anglų kalbon išversta dokumentinė medžiaga su atitinkamu lydraščiu apie Katalikų Bpnyliuos persekiojima Lietuvoje 1971-72 m. Patarėjas M. P. Balzan buvo paprašytas ir sutiko su šia medžiaga supažindinti prez. R. Niksoną, H. Kissingerį bei jo štabo narius. Valstybės departamente taip pat lankėsi A. Gureckas su etninį reikalų koordinatorium A. Barzduku. Departamento pareigūnų V. Richmond ir E. Hurwitz dėmesys buvo atkreiptas į birželio mėnesį įvyksiančias San Francisco simfoninio orkestro gastroles Sovietų Sąjungoje. Keturi šių gastrolų koncertai bus Vilniuje. Valstybės departamento minėtieji pareigūnai užtikrino, kad J. A. V. vyriausybės politika Lietuvos klausimu nėra pasikeitusi ir kad jos nepakeis tie koncertai. Jais tik siekiama neolizuiuoti Lietuvos žmonių nuo Vakarų pasaulio kultūrinio ir politinio gyvenimo įtakos. Buvo gautos pažadas, kad valstybės departamento pranešimuose apie šias gastroles Vilnius nebus suplaktas su sovietų miestais, o Lietuva — su Sovietų Sąjunga.

Kolumbija

BOGOTOS LAIKRASTIS "El Siglo" paskelbė straipsnį "Ka rusai šią dieną slepia", apžvelgdamas I D. karą pralaimėjusios Vokietijos kelią iki Trečiojo Reicho ir Molotovo-Ribbentropo sutarties. Nemaža vietos skiriama Vokietijai vėl pralaimėtam II D. karui bei anumetinėi politinei būklei, o taip pat ir Lietuvos, Latvijos, Estijos bei kitų sovietų pavergtų tautų likimui. Laikraštis patvirtina negyventi iliuzijomis ir netikėti, kad Sovietų Sąjunga suteiks lais-

ST. CATHARINES, ONTARIO,

VASARIO 16 MINĖJIMAS buvo surengtas vasario 17. Inešus vėliavas, minėjimą pradėjo apylinkės pirm. K. Sukienė. Invokaciją skaitė kun. J. Liauba, OFM. Prie Laisvės paminklo žodį tarė savanoris Stp. Ulbinas. Žuvusiems pagerbti padėta gėlių. Iškilnės baigtos Tautos himnu.

Apyl. v-ba

vė pavergtos tautos, nes komunistai laisvės apraiškas ir protestus užgniauzia žiauriausiomis priemonėmis.

KOLUMBIJOS LIETUVIAI jaunimo petičijai tikisi surinkti apie 40.000 parašų. Šioje akcijoje ypač veiks yra Jonas Kaseliūnas, parašus rinkęs su katalikų parapijų klebonų ir religinių sambūrų vadovų talka. Surinktus parašus įteiktį Jungtinėms Tautos planuojama per Kolumbijos ambasadorių. Kolumbiečiams klebonams ir organizacijų vadams už talką bus įteikti specialūs padėkos raštai.

Izraelis

JERONIMAS PETRAUSKIS, pranciškonas misijonierius, vėl yra paskirtas pastoviam darbiui Jeruzalėje. Jo adresas: Rev. Fr. Hieronymus, OFM, Terra Sancta Convent, Box 186, 91000 Jerusalem, Israel.

Britanija

GLASGOVO KARALISKOJ MUZIKOS AKADEMIJOJ įvyksiuame jaunųjų muzikų koncerte labai sėkmingai dalyvavo lietuvių Olivija Sinclair-Sinkevičiūtė. Vietinė spauda nepasikystėjo pagyrimų jos talentui. Muziką Olivija studijuoja Londone, o jos tėvai gyvena Bellshill mieste.

Prancūzija

B. SLEPETYTĖ - VENSKUVIENĖ, Pasaulio Lietuvių Katalikų Organizacijų Sąjungos atstovė tarptautiniams ryšiams, išsuntinėtais pranešimais supažindino net 65 kraštų katalikų moterų organizacijų vadovybes su 1972 m. įvykiais sovietų okupuotoje Lietuvoje ir 17,000 Lietuvos katalikų memorandum Jungtinėms Tautos. Į šiuos pranešimus jau gauta labai jautrių atsiliepimų.

Vokietija

HAMBURGO VLB APYLINKES VALDYBOS miesto muzikos salėje vasario 10 d. surengtas Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimas pradėtas įvadiniu žodžiu, kurį tarė kun. V. Sarka, VLB krašto valdybos įgaliotinis prie Hamburgo vyriausybės. Atsisilijimo pagerbė žuvusi už Lietuvos laisvę, minėjimo dalyviai sugiedojo Tautos himną. Koncertinę programą dalį atliko solistai dainininkai — Marija Panse iš Bonnos, Izabelė ir Herbertas Schroederiai, pianistė Sakaitė. Pranešėjomis buvo T. Lipšienė ir stud. D. Zacharaitė. Programoje taigpi dalyvavo mišrus lenkų choras, ukrainiečių ir lenkų tautinių šokių grupės. Po oficialiosios minėjimo dalies koncelebracinis Mišias Šv. Teresės bažnyčioje atnašavo tės parapijos vokiečiai klebonas, kun. V. Sarka ir ukrainiečių kapellonas. Vasario 16 minėjimas užbaigtas pobūviu ir vaizdėmis parapijos salėje.

VASARIO 16 MINEJIMA Bad Godesberge, Annabergo pilyje, vasario 17 d. surengė Koeln-Bonn VLB apylinkės pirm. M. Kiuzauskas, talkinamas Belgijos lietuvių ir vietinių bendradarbių. Trumpa, bet įdomia paskaita po pamaldų pilies koplyčioje skaitė stud. A. Smitas apie V. Vokietijos lietuvių susipratimą bei savigarbą. Programą atliko "Baltijos" vyrų kvintetas, Belgijos lietuvių tautinių šokių grupė ir senesniai Lietuvos atvykusieji deklamatore. Programai pasibaigus, prasidėjo Moterų Klubo surengtos vaišės ir šokiai. Dėl sniego ir sldžių kelių iš toliau atvykusiems buvo parūpinta vakarienė ir nakvyne. Minėjimo dalyviai turėjo gėrą progą susitikti su seniai matytais tautiečiais, pasikalbėti su senesniai iš okupuotos Lietuvos atvykusiais repatrijantais.

KUN. JONAS DEDINAS, Vasario 16 gimnazijos katalikų moksleivių kapellonas, lietuvių kalbos, biologijos ir tikybos dėstytojas, sausio 15 d. su mokytojaais ir gimnazijos personalu paminėjo savo amžiaus penkiasdešimtmetį. Kilme jis yra sintautiškis, baiges gimnaziją Lietuvoje. Eichstaetto kunigų seminariją baigė ir kunigu įšventintas 1949 m. Politinių ir socialinių mokslų licenciatu laipsnį įsigijo Liuvono universitete 1959 m. ir nuo ty pačiu metu rudens pradėjo dėstytojų darbą Vasario 16 gimnazijoje. Sukaktviniškai kas per 1—2 metus lietuviškai nemokančius vaikus išmoko laisvai susikalbėti savo tėvų gimtąja kalba, o tai, žinoma, pareikalauja daug pastangų ir dar daugiau kantrybės. Mokytojų taryba suakties proga jam įteikė kuklį dovanėlę.

Šios šventės surengimo. Vasario 18, sekmadienį, atlaikytos pamaldos, kurių metu pamokslą pasakė kun. J. Liauba, OFM. Prie Laisvės paminklo žodį tarė savanoris Stp. Ulbinas. Žuvusiems pagerbti padėta gėlių. Iškilnės baigtos Tautos himnu.

Apyl. v-ba

staigiai mirė vasario 16 d. Palaid

Prieš beveik dešimtį metų įsteigta Toronto Lietuvių Akademikų (Alumnų) Draugija ši rudenį savo veiklą pertraukė. Draugija reikėsi intelektualinių renginių — viešų paskaitų bei diskusijų vakarų ruošimu. Paskaitininkai daugiausia buvo kviečiami iš kitur. Tuo būdu buvo sudaromos progos aktyviai dalyvauti mūsų šios mokyklos moksline, meninėje ir intelektualinėje. Devynių metų laikotarpį surengtos keturiasdešimt šešios paskaitos, trys simpoziumai, trys dailės parodos.

Dalyvavimą šioje akademiko draugijoje turėjo skatinti ne pareiga, o įdomumas. Kurį laiką paskaitose klausytojų būdavo bent tiek, kad iš toliau atvykęs ir tam tikslui pasirodęs paskaitininkas nekalbėdavo apyptais auditorijai. Paskaitų temos buvo labai įvairios — lietuvių ir bendrinės literatūros, meno, mokslo klausimais. Taigi, jos turėjo patenkinti plačią klausytojų intereso skalę. Tačiau ilgainiui jų

skaičius ne tik neaugo, kaip tikėtasi, bet, ypač pastaraisiais metais, ėmė mažėti. Prietaisai, vados, jog intelektualiniai reiškiniai Toronto visuomenei nėra nei įdomūs, nei svarbūs. Ypač pasigenda alumnų, kurie universitetus baigė jau prieš 5-10 metų. Praėjusį pavasarį įvykusio simpoziume apie tolimąsias veiklas pasakyta, kad akademikų draugija tebesanti reikalinga tik keistina jos veiklos kryptis. Šiuo metu ir jaunesni alumnai rodo dėmesio draugijos testinimui.

Kovo 12, sekmadienį, 12.15 v.p.p., Prisikėlimo par. muzikos studijoje šaukiamas akademikų draugijos susirinkimas, kur bus sprendžiama alumnų veikla ateityje. Į jį kviečiami visi baigę universitetus ar kitas augstąsias mokyklas.

Reikia tikėtis, kad į vienokio ar kitokio lietuviškai reikšmingo pobūdžio veikimą įsijungs kiek galint didesnis skaičius mūsų alumnų. O jų jau yra nemažas būrys. A. Banelis

Išraiškos šokio entuziastės Montrealyje

Kai Montreale "Neringos" tuntas 1972 metais ruošėsi skautaroms vakarui, vyr. skautės norėjo kaip nors "kitaip", truputį originaliau pasirodyti. Tad ir šovė joms mintis į galvą — kreiptis tautos į čia gyvenančią žinomą šokio menininkę Birutę Vaitkūnaitę-Nagienę. Meistrės patirtis ir įgūdžiai, vyr. skautėjų jaunatviškas veržlumas ir abipusis entuziazmas pasirodė labai vaisingu junginiu. "Neringos" tunto vyr. skautėjų išraiškos šokio grupė jau baigia išsivystyti į naują, bet bene patį įdomiausią Kanados lietuvių atliekų meninį vienietą. Po nedrąsaus debiuto minėtame skautarose vakare, grupė su savo neeiliniu choreografiniu pastatymu "Ciklas" 1972 m. rudenį atkreipė publikos ir spaudos dėmesį. Š. m. vasario 18 d. koncerte minimoji grupė montrealiečiams parodė jau visiškai kitokių nuotaikų išraiškos šokį "Obelėlė", kuriame žiūrovus domino ne tik grakščiosios šokio entuziastės, bet ir labai originali muzikinė palyda. Grupė susilaukia kvietimų pasirodyti ir kituose mūsų telkiniuose (Ottavoje jau sėkmingai gastroliavo), bet grupės meno vadovė, choreografė ir jos siela Birutė Vaitkūnaitė-Nagienė uoliai ruošia dar vieną choreografinį pastatymą, idant grupė galėtų pasirodyti su visa vakarų užplandžiu spektakliu. Mūsų nuotraukoje grupės šokėjos iš kairės: Gabija Bendžiūtė, Laima Skučaitė, Lilija Bendžiūtė, Jacinta Gustainytė ir Lilija Jonelytė. Z. Am.

BANAČIO "JURATĖ IR KASTYTIS"

TRIJŲ VEIKSMŲ OPERA TRIJOSE PLOKŠTELĖSE

Dainuoja

DANA STANKAITYTĖ, STASYS BARAS,
ALDONA STEMPUIZIENĖ, MARGARITA MOMKIENĖ
Čikagos Lietuvių Operos choras
Diriguoja ALEKSANDRAS KUČIŪNAS

ČIKAGOS LIETUVIŲ OPERA

praneša visuomenei, kad jau išleidžia šią operą plokštelėse. Užsisakantieji plokšteles iš anksto — iki balandžio 1 d., jas gali įsigyti už 15 dol., vėliau jų kaina — 17 dol.

Užsakymus su čekių prašome siųsti šiuo adresu:
LITHUANIAN OPERA OF CHICAGO
6905 So. Artesian Ave.,
Chicago, Illinois 60629, U. S. A.

ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVĖ
YONGE MEMORIALS LTD.
2019 YONGE ST., Toronto 7 (tarp Davisville ir Eglinton)
Tel. 487-2147, vakarais 445-8955
Meistriškas darbas, puikūs lietuviški projektai

Piano — Grand Piano specialistas
Padedą perkant ar parduodant pianinus, sąžiningai atlieka visokius remonto bei stygavimo darbus.
A. BRICKUS • Tel. 534-0940 Toronto

Jau suplanuotas II Mokslo ir Kūrybos Simpoziumas Čikagoje 1973 m. lapkričio 22—25 d. d. Nuotraukoje — Lituanistikos Instituto atstovai, sudarę humanitarinių — socialinių mokslų programą. Iš kairės i eilę: dr. A. Pateris, dr. J. Puzinas, dr. V. Maciūnas; stovi: dr. K. Ostrauskas, dr. T. Remelkis, V. Trumpa, dr. R. Silbajoris, dr. B. Vaskelis, L. Dambriūnas

Plokštelės iš Montrealeio ir Montevideo

Pastaruoju metu taip pagausėjo lietuviškai rinkai skirtos patefono plokštelės, kad jų visų net neįmanoma plačiau aptarti. Ilgo grojimo plokšteles išleidžia choral, dainininkai, oktetai, kvintetai, radijo valandėlių vedėjai. Ypač gausus plokštelių derlius — muzika iš okupuotos Lietuvos, nes leidėjai už ją nemoka honoraro nei kompozitoriams, nei atlikėjams, įrašui panaudodami iš ten gautas plokšteles ar magnetofono juostas. Tokias plokšteles mielai perka išeivius lietuvių dėl skambių melodijų, gražaus teksto ir dažniausiai profesinio lygio atlikimo.

Naujausiųjų plokštelių grupėje dėmesį atkreipia paskutinieji Montrealeio ir Montevideo gaminiai: montrealietės Ginos Capkauskienės debiutinė plokštelė ir Urugvajaus lietuvių išleistos trys lietuviškos muzikos plokštelės. Pastaruosius tenka sveikinti jau vien dėlto, kad jų plokštelės yra gerokai pigesnės už dolerinių kraštų panašius gaminius. Taigi, jas galės įsigyti ir kitų P. Amerikos kraštų lietuvių, kuriems doleriai matuojamos plokštelės kainos būdavo peraugstos.

Montrealietės debiutas

Sol. G. Butkutė-Capkauskienė per labai trumpą laiką susilaukė plataus pripažinimo bei įvertinimo Kanados ir JAV lietuvių kolonijose dėl savo gražaus balso, puikių dainavimo technikos, įsijautimo į atliekamą kūrinių. Į lietuviškų koncertų sales į ją atėjo kaip subrendusį dainininkę, nes profesinį dainavimą yra pradėjusi jau 1962 m. Jos debiutinė plokštelė "Gina Capkauskienė dainuoja", gerai įrašyta ir gražiai išleista, ženklinia pirmąjį profesinio darbo dešimtmetį.

Debiutui G. Capkauskienė pasirinko 13 dainų. Lietuviams kompozitoriams atstovauja A. Kačanauskas "Lakštingalėlė", K. V. Banaičio "Oi nėra niekur", "Už balto stalo sėdėjau", G. Gudauskienės "Oi, tu, kregždutė", Br. Budriūno "Sauskams", V. Kuprevičiaus "Lakštingalos giesmė", V. Jakubėno "Gėlės iš šieno", nelietuviams — A. Campra "Vilijanti peteliškė", C. Saint-Saens "Lakštingala ir rožė", M. Sandoval "Be tavo meilės", H. R. Bishop "Vyturėlio daina", E. Griego "Solveigos daina" ir J. Strauss "Mėlynasis Dunojus".

Dainų pavadinimuose užtikamos lakštingalos, peteliškės ir vyturėlio liudija G. Capkauskienės polinkį į kloraturą, praveržiančią net ir lietuvių kompozitorių dainose, ypač Viktoro Kuprevičiaus dar nepriklausomoje Lietuvoje sukurtą "Lakštingalos giesmę". Antroji plokštelės pusė beveik išties yra skirta kloraturai, pradedant C. Saint-Saens ispanišką atspalvį turinčią "Lakštingala ir rožė", baigiant J. Strauss "Mėlynuoju Dunoju", kurį nevienas lietuvis dar turbūt prisimena iš Ernsto Sack dainavimų. Jeigu vokiečiai jau vadino savo lakštingala, tai G. Capkauskienė mes visai pagrįstai turėtume vadinti lietuviškąją lakštingalą. Klausytoją stebina kloraturinėse trelėse perėjimas į visišką pianissimo, pasiekiant geros dainavimo mokyklos, didelio darbo ir patirties dėka. G. Capkauskienė sugeba įsijauti į atliekamų kūrinių skirtingas nuotaikas ir jas perteikti klausytojams. Tokius kontrastinius šuolius bene labiausiai išryškina "Gėlės iš šieno" nuaidėjęs romantiškas žaismingumas, kurį "Solveigos dainoje" pakeičia skandinaviškas granito kalnų, gilių fiordų, šalto dangaus skambanti rimtis.

Plokštelių įrašytus kūrinius G. Capkauskienė yra dainavusi savo koncertuose, kuriuose ją girdėjo tūkstančiai lietuvių. Jiems ši stereofoninė plokštelė bus malonus tu koncertų suvenyras. G. Capkauskienėi akompanavo su lietuvių chorų Montrealyje dirbanti prancūzų kilmės pianistė Madeline Roch. (Dainų plokštelė "Gina Capkauskienė dainuoja" (nr. BS-420) išleido Les Entreprises BELLE-ARTI Enrg., P. B. 122, LaSalle 650, Que. Kaina: \$6, su persiuntimu — \$6.75).

mės pianistė Madeline Roch. (Dainų plokštelė "Gina Capkauskienė dainuoja" (nr. BS-420) išleido Les Entreprises BELLE-ARTI Enrg., P. B. 122, LaSalle 650, Que. Kaina: \$6, su persiuntimu — \$6.75).

Sol. Gina Capkauskienė-Butkutė, išleidusi savo idainuotą įvairių melodijų plokštelę

"Laimės Nemunėlis"

Montevideo lietuvių Urugvajaus lietuviškų plokštelių rinką papildė "Laimės Nemunėlis", "Devynbalsė" ir "Klonių aidai". II laida. Visų trijų plokštelių įrašai — muzika iš okupuotos Lietuvos. Iš šios trijų lėšų muzikinių požiūrių vertingiausias "Laimės Nemunėlis", nes jo lig šiol neturėjome išeivijoje. "Laimės Nemunėlis" yra Vl. Bartusevičiaus vadovaujama "Lietuvos" ansamblio vestuvinių apeigų montažas, atliktas daugelyje koncertų. Plokštelių įtrauktos montažo dainos — "Seserėlė", "Seriū bėra žirgelį", "Sėjau rutelį", "Atėjo bernuželis", "Gieda gaideliai", "Žirgeliai pakinkytai", "Valio jauniesiems", "Kartus alutis", "Jaunystė ir meilė", "Apynelis", "Pasikalbėjimas", "Ulojo mergelė", "Svočia", "Gieda rabi gaideliai", "Egzaminai" ir "Laimės Nemunėlis". Aplanke minimi kompozitoriai V. Klova, R. Zigaitis, V. Baumlis ir V. Kuprevičius, kuriems, atrodo, teko harmonizuoti ir ansambliui paruošti vestuvines dainas. Keliose vietose yra trumpi žodiniai tarpai, atstovaujantys valdybinei pusei. Deja, plokštelių nebuvo įmanoma perkelti vaizdinės šio montažo dalies — vestuvinių šokių koncertų salėse.

Techniniu požiūriu "Laimės Nemunėlio" dainos skamba neblogai, tik vaidybiniuose trumpuose įtraukose girdisi nežymūs burzgas. Plokštelei gerokai pakenkė papildas "Laimės Nemunėlis", įvestas vien dėlto, kad montažo vestuvinės dainos neužpildė visos plokštelės. Čia, matyt, paskubomis iš senų plokštelių buvo pridėti Konrado Kavecko romansai "Susitiki tavę norėčiau", "Kaip tavęs nemylėti" ir harmonizuota liaudies daina "Oi kas sodai". Šnypštimo neįstengė nuslėpti išrašo aparatūra. Tiesa, jis nėra didelis, bet vis dėlto girdimas.

"Klonių aidai"

Šioje pramoginės muzikos plokštelėje yra jau daugelio lietuvių turimas B. Grincevičiūtės ir V. Mištaitės duetas "Tu prisimink", J. Baravykaitės įdainavimas "Pirkite žibuokles". Tas dainas papildė K. Kavecko "Vandens lėlija", "Tylų balsu", "Vilnių žydi liepos", nepažymėtų kompozitorių — "Paskutinė pamoka", "Mylimos akys", "Uždek, močiute, ugnelę", "Rugienom nubėgs takas", "Gesta žaros", "Vaivorykštė". Atlikėjų eilėje yra solistai A. Bilevičius, E. Saulevičiūtė, V. Blažys, J. Girijotas, mišrus choras ir vokalinis oktetas. Sprendžiant iš dirigentų K. Kavecko, B. Gorbulevičiaus, J. Barausko, N. Vaitkevičiaus pavadžių, jie greičiausiai diriguoja savo kompozicijas.

Plokštelė užbaigiama J. Švedo rapsodija liaudies instrumentams "Klonių aidai". Leidėjai prie plokštelių yra pridėję rotatorių atspausdintų dainų tekstus, sudarydami galimybę jauniui išmokyti plokštelių įrašytas dainas. "Klonių aiduose" taip pat pasitaiko viena kita daina su nežymiu traškėjimu.

"Devynbalsė"

Naujausioji Montevideo lietuvių plokštelė "Devynbalsė" turi 15 lietuvių kompozitorių sukurto dainų: A. Bražinsko — "Tėvynė Lietuva", "Lieptas", J. Gaizausko — "Pavasariu žemė gyva", A. Raudonikio — "Oi, grietelė, grietelė", "Medžiotojai", "Ištark mano vardą", Z. Venckaus — "Skrisk, dainele", V. Telksnio — "Kada mirties nėra", "Jaunystė — pavasaris", "Išleisutuvės", M. Noviko — "Devynbalsė", V. Bagdono — "Pradžioje liepaitė", "Plaukė žaselė", V. Baumilo — "Bernėli mielai", ir N. Vaitkevičiaus dainą "Jaunystė". Daugumas šių dainų patiks ir senimui, ir jaunimui dėl gražaus teksto, lengvos melodijos, valso ritmo antrojoje plokštelės pusėje. Gailla, kad šį kartą leidėjai nepridėjo dainų tekstus, nes jas būtų lengvai išmokę jaunimas savo pobūvių repertuarui papildyti.

"Devynbalsės" dainas atlieka Edmundo Kuodžio ir Jono Girijoto duetas, sol. Rimas Siparis, Vilniaus televizijos ir radijo vokaliniai moterų ir vyrų oktetai, Jurgio Gaizausko vadovaujama kaimiška kapela, instrumentinis trio — A. Loceris, Z. Zukas, J. Masauskas ir Prano Budriaus vadovaujamas "Lietuvos" ansamblio birbynų kvintetas. Techniniu požiūriu šios plokštelės yra pakankamai augšto lygio, įrašyta iš naujų plokštelių ar magnetofono juostas.

Leidėjų adresas: Urugvajaus lietuvių, 2313-Cerro, Montevideo, Uruguay. Už plokšteles gautas pelnas yra skiriamas Montevideo lietuvių poilsio namų statybai. Kanadoj šios plokštelės gaunamos "T. Žiburių" administracijos.

V. Kst.

VYTAUTAS ČESNA

Vėl atsiskirti

*Į saulę žvelgia akys tvirtos,
Nebijo saulės ir žaibų...
O kai reikia atsiskirti —
Tu nerimauji, aš drebu.*
Nurink, neverk ir nekalbėki,
Dangus dar mūs nepavilios —
Iuk mūsų siekvartas palieka
Nakties žvaigždžių
plačius kelius.

*Ir mes nebetikim į mirtį,
Ir netikim, kad reiks užmigt...
— O reikia, reikia atsiskirti
Širdis gį dreba nerami.*
Vilkaškiškis 1943.

Krito rasos

*Krito rasos nuo žiedų
Kas susaldė rasą, kas?
Kas snaigės išbarstė?
Tau papasakot žadu
Baltą snaigų pasaką
Iš anapus karsto.*
Vilkaškiškis, 1944

Atsiųsta paminėti

I Laisvę nr. 56(93), 1972 m. gruodis. Lietuvių Fronto Bičiulių leidimas politikos žurnalas, gaunamas pas administratorių Aleksą Kulnį, 3 Silver Eagle Rd., Rolling Hills Estates, Cal. 90274, USA.

Juozapas Vainora, LIETUVIAI MISININKAI SIBIRE. Atspaudas iš Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos "Suvažiavimo darbų" VII tomo 269-289 psl. Roma, 1972 m.

Juozas Stankūnas, DAINOS su fortepijono palyda: Kalnelais — solo pagal liaudies dainą, Minutės — vienam arba dviem balsams, Humoreska — vienam, dviem arba trim moterų balsams. Galima gauti "Muzikos žiniose", 209 Clark Place, Elizabeth, N.J. 07206, USA.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

LIETUVIŲ KATALIKŲ MOKSLO

Akademijos sudaryta vertintojų komisija — pirm. dr. Petras Kaladė, sekr. Bronius Palulis, nariai mons. dr. Vytautas Balčiūnas, prof. dr. Juozas Navickas ir Antanas Mažulis Bostone įvykusioje posėdyje pirmąją \$1.000 moksline premiją paskyrė autorių kolektyvui už Lietuvos istorinių šaltinių I tomą "Relationes status diocesium in Magno Ducatu Lituaniae". Šį leidinį paruošė kun. lic. Rapolas Krasauskas, kun. dr. Viktoras Gidžiūnas, OFM, kun. dr. Paulius Jatulis, prof. dr. Zenonas Ivinskis, kun. dr. Juozas Vainora, MIC, redagavo kun. prof. dr. Paulius Rabišauskas, SJ. KLK Akademijos administruojamos ir skiriamos moksline premijos mecenatas yra čikagietis žurnalistas ir "Draugo" red. kun. dr. Juozas Prunskis. Šį mėnesį jis švenčia trigubą sukaktį — 65 metų amžiaus, 40 metų kunigystės ir 25 metų darbo "Draugo" redakcijoje.

CESAR LAMONACA ORKESTRO KONCERTAS Floridės Miami mieste, Bayfront Park amfiteatre, vasario 16 d. vakarą buvo skirtas Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 55-tosioms metinėms. C. LaMonaca diriguojamas orkestras programa pradėjo paties dirigento sukurto maršu "Sveikinimas lietuvių tautai", A. L. Scarmolin "Lietuviška rapsodija nr. 1" ir Br. Jonušo maršu "Leiskit į tėvynę". Sopranas Dana Stankaitytė, viešnia iš Čikagos, padainavo A. Ponchielli operos "La Gioconda", G. Verdi "Likimo galios", "Aidos" arijų ir S. Simkaus "Oi greičiau, greičiau". Programą papildė dirigento C. LaMonaca orkestrui pritaikyta uvertiūra iš A. Ponchielli operos "Liutuanai" ("Lietuviai"), kurios libretas yra sukurtas pagal Adomo Mickevičiaus "Konradą Valerioną", E. Brazausko "Vestuvinių maršas", J. Gaizausko "Valsas-fantazija", Jonkelis iš J. Pakalnio baleto "Sužadėtinė". Koncertas užbaigtas dirigento C. LaMonaca "Lietuviškuoju festivaliu", Lietuvos ir JAV himnais.

PROF. DR. ANTANO SALIO minėjimą-akademiją kovo 15 d. Niujorke, Kultūros Židinyje, rengia Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos Niujorko židyns.

METINIUS KONCERTUS vasario 24-25 d. surengė smulkininkas Izidorius Vasyliūnas ir pianistas Vytenis Vasyliūnas. Pirmajam koncertui buvo pasirinkta Carnegie Recital Hall salė Niujorke, antrajam — Jordan Hall mažoji salė Bostone. Abiejose koncertuose buvo atlikti tie patys kūrinių — W. A. Mocarto, W. Pistono sonatos ir pirmą kartą Amerikoje suskambėjusi Balio Dvariono sonata-baladė.

LIETUVISKŲJŲ STUDIJŲ XX SAVAITĖ Europoje bus surengta Vasario 16 gimnazijos patalpose 1973 m. rugpjūčio 19-26 d. Šis nutarimas buvo padarytas pernai Romuvoje įvykusiame pastarime, kuriame dalyvavo 14 veikėjų, atstovavusių Vokietijos LB valdybai, ELF Bičiuliams, ateitininkams sendraugiams ir studentams, evangelikų jaunimo rataliui. Iš 14 dalyvavusių tik 5 pasiekė už savaitės rengimą Romuvoje, bet kiti neprotestavo, nes savaitės data ir vieta jau buvo sutartos XIX savaitės užbaigoje. Sukaktuvinės XX savaitės moderatorium vienbalsiai kviečiamas dr. K. J. Čeginskas iš Švedijos. Rengėjų komisijon išrinkti: J. Barasas, A. Griniuvienė ir M. Landas. Meno reikalais rūpinsis muz. V. Banaitis ir dail. A. Krivickas, finansiniais — kun. V. Damjanaitis, dr. J. Grinius ir teisininkas J. Lukošius. Sukaktuvinių XX savaitės leidinių redaktinė komisija: dr. K. J. Čeginskas, dr. J. Grinius, kun. Br. Liubinas ir V. Natkevičius. Jo apimtis priklauso nuo gautos medžiagos ir sutelktų lėšų.

NAUJAJI LITUANISTIKOS INSTITUTO prezidiumą JAV sudarė: pirm. dr. Jurgis Gimbutas (119 Woodside Lane, Arlington, Ma. 02174), vicepirm. prof. Simas Szedielis, sekr. Vladas Kulbokas, atstovas Čikagoje ir ižd. dr. Tomas Remeikis, narys specialiem reikalams ir atstovas Vašingtone dr. Aleksandras Plateris.

SVEDU AKADEMIJOS NOBELIO PREMIJŲ komitetas pakvietė prie Niujorko gyvenantį rašytoją ir dramaturgą Algirdą Landsbergį pasiūlyti kandidatą 1973 m. Nobelio literatūrinei premijai. Tokius kvietimus kasmet gauna pora šimtų rašytojų, literatūros kritikų ir istorikų. McGraw-Hill leidyklos 1972 m. Niujorke išleista pasaulinei dramoms enciklopedijai "Encyclopedia of World Drama" A. Landsbergis yra parašęs apie 80 straipsnių, kurie, atrodo, ir atkreipė Nobelio premijų komiteto dėmesį.

KLEVELANDO DAILININKŲ kooperatinėje galerijoje, 12210 Woodland Ave., vasario 16 d. atidaryta iki kovo 17 d. truksianti dail. Nijolės Palubinskių grafikos darbų paroda. Tuo pačiu metu galerijoje yra ir dail. William Martin Jean paroda.

KAZIMIERO BARENO "Skrynin-gą" ir "Mūsų laikų didvyri" iš premijuotos knygos "Dvidešimt viena Veronika" Amerikoj leidžiamam lietuvių literatūros žurnalui "Troti Varli" išvertė Janis Zarinis. "Skrynin-gas" jau yra paskelbtas žurnalo 1972 m. paskutiniame numeryje.

OKUPUOTOJ LIETUVŲJ

KAUNO LELIŲ TEATRAS rengia literatūrinis pirmadienis. Vasario mėnesį poezijos mėgėjai turėjo progą susitikti su vilniečiais aktoriais S. Novociūte, A. Rosenu, M. Didžpetryte, kaunie aktore T. Mackevičiute ir pasiklausyti jų skaitomos poezijos.

DAILES PARODŲ RŪMUOSE

Vilniuje buvo atidaryta iki kovo vidurio truksianti Pabaltijo buitinės keramikos paroda, kuriai šimtus rodinį parūpino Lietuvos, Latvijos, Estijos pramonės įmonės ir "Dailės" kombinatai. Visi parodoje išstatyti dailiosios keramikos darbai yra gaminami serijiniu būdu. Kaikurie eksportuojami ne tik į komunistinius kraštus, bet ir į laisvąjį pasaulį — Suomiją, Prancūziją, Japoniją, Turkiją. Ši baltiečių paroda vėliau bus perkelta į Rygą ir Taliną.

PAMINKLŲ APSAUGOS IR KRASTOTYROS Draugijos kalbos skyrius Vilniuje įvykusiame susirinkime paminėjo latvių kalbininko Janio Endzelyno šimtasias gimimo metines. Pagrindinius jo gyvenimo momentus atskleidė Vilniaus universiteto docentas J. Kabelka, klausėsis J. Endzelyno paskaitų Rygos universitete. J. Endzelynas nuopelnus liutuanistikai nušvietė Lietuvos Mokslo Akademijos lietuvių kalbos ir literatūros instituto darbuotojas A. Sabaliauskas. Atsiminimais dalijosi A. Raulinaitis ir K. Nastopka. Dabartinės latvių poezijos vertimus skaitė poetas S. Geda, M. Martinaitis ir J. Strielkūnas.

TARPTAUTINIS STANDARTIZACIJOS ORGANIZACIJOS (ISO) komiteto "Techniniai brėžiniai" pakomitečio posėdis buvo suauktas Vilniuje. Jame dalyvavo Bulgarijos, Čekoslovakijos, Lenkijos, Vengrijos ir JAV delegacijos, stebėtojų teisėmis — V. Vokietijos delegacija. Penkias dienas delegatai svarstė tarptautinių standartų projektą suvienodinti grafiniam elementų žymėjimui kinematiniuose schemose.

"VAGOS" LEIDYKLOS "Versmių" seriją papildė 1972 m. pabaigoje išleistas Antano Jackaus Klemento (1756—1823) eilėraščių rinkinys "Žemaitiška giesmelė". Su šio žemaitiško bajoro gyvenimu ir kūryba skaitytojų supažindina V. Vanago įvadas. Leidinį įtraukti A. J. Klemento lietuviškai ir lenkiškai rašyti eilėraščiai. Pastaruosius į lietuvių kalbą vertė A. Zukauskas.

DAINU IR OPERŲ ARIJŲ RECI-TALI R. Vokietijoje, Erfurto draugystės rūmuose, turėjo Vilniaus operos tenoras Virgilijus Noreika su pianiste žmona Zanela. Birželio mėnesį Erfurto operos teatre bus surengtas antras V. Noreikos koncertas su simfoniniu orkestru.

M. K. ČIURLIONIO vidurinė meno mokykla Vilniuje paminėjo 25 metų sukaktį. Po gausių sveikinimų meninę programą atliko meno mokyklos mokiniai ir buvusieji jos auklėtiniai.

MILANO LA SCALA TEATRO primabalerina Liliana Kozī Vilniaus operos ir baleto teatre atliko pagrindinius vaidmenis P. Čaikovskio "Gulbių ežero" ir A. Adamo "Zizel" baleto spektakliuose.

KOMPOZITORIŲ SAJUNGOS muzikologų sekcijoje viešojo estų kompozitorius ir menotyros mokslų kandidatas Leo Normetas. Svečias skaitė paskaitas apie dabartinę estų muziką ir suomių kompoz. J. Sibelijaus kūrybą.

LEIDYKLA "CHUDOŽESTVENAJA LITERATURA" Maskvoj išleido poezijos rinkinį "Sovietų Sąjungos tautų poezija IV-XVIII amžiais". Lietuvių tautai jame atstovauja K. Donelaičio "Metų" poemos "Rudens gėrybės", pasakėčios "Lapės ir gandro čėsnis", "Rudikis jomarkininkas", "Suo Didgalvis" ir "Vilks provincininkas". Šiuos K. Donelaičio kūrinius ir rusų kalbą išvertė D. Brodskis, trumpus paaiškinimus paruošė P. Katinaitė.

J. HAYDNO ORATORIJA "Metų laikai" beveik po metų pertraukos vilniečiams vėl atliko vokiečių kalba H. Perelšio vadovaujamas berniukų choras "Ažuoliukas", solistai G. Kaukaitė, V. Cesas, P. Kasperavičius ir J. Aleksos diriguojamas Vilniaus filharmonijos simfoninis orkestras. Recenzentas G. Zelvyis giria oratorijos atlikėjus, ypač dirigentą J. Aleksą, kurio dėka beveik tris valandas trukęs kūrinys neprailgo klausytojams ir buvo užbaigtas ilgomis ovacijomis. Priekaištų susilaukė tik Vilniaus operos tenoras V. Cesas dėl balso nelygumo, nepakankamai ryškaus žemojo registro ir augstų gaidų farsavimo.

PER BULGARIJOS RADIJĄ buvo perskaitytas V. Bubernio apsakymas "Lūžusi slidė", iš rusų kalbos versta Drogano Ničevo.

PRANCŪZŲ KOMPOZITORIŲ vargonų muzikos koncertą paveikslų galerija paverstoj Vilniaus katedroj surengė kompoz. Konradas Kaveckas, pradedamas XVII š. kompozitorium Z. Titlūn ir baigdamas O. Mesianu. Vilniaus operos sol. M. Aleksevičiūtė koncertą papildė G. Faure ir M. Ravello dainom.

LATVIŲ DIENRAŠTIS "CINA" paskelbė Juozo Grušo apsakymą "Kėlias į nieką". Latvių kalbon jį išvertė R. Bertulis.

V. Kst.

BABY POINT, \$25,900, 5 kambarių, mūrinis vieno aukšto namas, vienas kambarių įrengtas rūsyje. Gera prižiūrėtas. Arti susisiekimo ir krautuvų.

SWANSEA, \$6,000 įmokėti. Mūrinis, vieno aukšto, 5 kambarių namas su privačiu įvažiavimu ir garažu. Vandenių-alyva šildomas. Pilnai įrengtas rūsys su virtuve ir prausykla.

HIGH PARK, 12 kambarių dvibutis (duplex) su įvažiavimu ir dviem garažais. Vandenių-alyva šildomas, modernios virtuvės, dideli kambariai. Viena skola.

NORMEN HIGHTS, \$47,800 prašoma kaina. Vieno aukšto, 6 kambarių mūro namas su privačiu įvažiavimu ir dviem garažais. Moderniai įrengtas rūsys su židiniu. Arti mokyklų ir susisiekimo.

BALYS SAKALAS
762-8255

BLOOR — KEELE, \$37,900 prašoma kaina. Mūrinis 9 kambarių atskiras namas su geru įvažiavimu. Dvi modernios virtuvės ir dvi prausyklos. \$265 pajamų mėnesiui ir butas savininkui.

JANE — BLOOR, \$7,500 įmokėti ir viena skola. 6 kambarių, atskiras, mūrinis namas su garažu ir įvažiavimu. Moderni virtuvė, daliniai įrengtas rūsys.

LAKE SHORE, 6 butų mūrinis pastatas su garažais ir privačiu įvažiavimu. Patogus nuomotojui rajonas arti krautuvų ir susisiekimo. Viena skola balansui.

KINGSWAY, įmokėti, viena skola. 7 didelių kambarių vienaaukštis mūro ir akmens namas su dvigubu garažu ir privačiu įvažiavimu. Moderniai įrengtas rūsys su židiniu ir visais patogumais.

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 COLLEGE ST., TORONTO 4, TEL. 532-3400

Kas valandos:

Pirmad.10-3
Antrd.10-3
Trečiad. uždaryta
Ketvirtad.10-7
Penktad.10-8
Šeštad.9-12
Sekmad.9.30-1

MOKA:

už terminuotą indėlius —
trejų metų7%
dvejų metų7%
vienerių metų6½%
už taupomąsias (savings) s-tas 6½%
už depozitų-čekių sąskaitas 5½%

DUODA PASKOLAS:

asmenines iki \$10,0008%
nekiln. turto iki \$50,0008%

Nemokamas visų narių gyvybės draudimas pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asmeninių paskolų — iki \$10,000. Parduoame American Express kelionių čekius ir International Money Order — pinigines perlaides. Prilimame mokėjimus už nekiln. turta, telefoną, elektrą, vandenį ir dujas. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Mūsų tikslas — ne PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS lietuviams

PROGRESS REAL ESTATE LTD. REALTOR

1072 Bloor St. W. Tel. 534-9286

ANNETTE — HIGH PARK AVE. Mūrinis, atskiras namas, 8 kambariai per du aukštus. Platus šoninis įvažiavimas, vieta garažui. Įmokėti \$8,000. Namas be skolų.

QUEBEC AVE. — BLOOR. Arti susisiekimo ir mokyklų. 7 kambarių namas. Dideli kambariai, moderni virtuvė. Namas be skolų. Prašo įmokėti apie \$10-15,000.

RONCESVALLES — HIGH PARK BLVD. Verslo pastatas: krautuvė ir du butai su atskirais įėjimais. Gera betkokiam verslui vieta. Įmokėti prašo apie \$15-20,000.

BLOOR — RUNNYMEDE. Arti Bloor gatvės, prie puikios susisiekimo ir apsipirkimo. 13-kos kambarių, atskiras, mūrinis namas, 5 kambariai pirmame aukšte, alyva-vandeniu šildomas. Didelis sklypas, privatus įvažiavimas, du mūriniai garažai. Įmokėti apie \$20,000.

HOWARD PARK — RONGESVALLES. Du mūriniai verslo pastatai. 480 sėdimų vietų kino teatras, išnuomotas už \$1,000 mėnesiui, parduoamas su visais įrengimais. Įmokėti \$20,000. Be to, krautuvė ir 5 kambarių butas gali būti parduotas atskirai (priklauso tam pačiam savininkui). Šis pastatas išnuomotas už \$400 mėnesiui. Turint atliekamo pinigų — geras investavimas.

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI
S. JOKUBAITIS
Tel. 534-9286 — namų: 537-2869

F. SENKUS REAL ESTATE

1997 Dundas St. W. • Tel. 533-4414

RENGIATĖS VESTI?

Jums patiks mano profesinis foto darbas ir žemos kainos. Paskambinkite man ir pasiteiraukite.

Robert Soucie, D. I. PHOTOGRAPHY,
29 Mountview Ave, Toronto • Tel. 766-5877

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Rongesvalles Ave. Tel. 535-1944

VAISTAI, KOSMETIKOS PREKES, IR KT.

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

W. VASIS REAL ESTATE

Didelis pasirinkimas namų, žemės ir kitos rūšies nuosavybių. Skambinti — J. GUDAS
863 BLOOR St. W., Toronto 4, Ont. Tel. 534-7525

Lietuvio savininko mėsos KRAUTUVĖ

ARNOLD'S MEAT MARKET
259 Ellesmere Rd., Scarborough, Ont. Tel. 445-6031
(Warden & Ellesmere)

Parduoama įvairiais kiekiais šviežia pirmos rūšies A1 jautiena, veršiena, kiauliena, taip pat — vištos, žąsys, antys. Supjaustoma, supakuojama, paruošiama dėti į šaldytuvus (freezer) pagal pirkėjų norą. Užsakymai priimami telefonu. Atvažiavus galima išsirinkti. Nemokamas pristatymas.

SPORTAS

SPORTAS LIETUVOJ

1972 m. Lietuvos lengvaatlečiai pasiekė gerų pasekmių: 100 m. bėgikės M. Treinytė 11,6 ir V. Petrulytė 11,8; 800 m. — N. Sabaitė 1:58,2; suolis į aukštį — A. Lukoševičiūtė 1,73 ir B. Gudžinskaitė 1,71; rutulio stūmimas — R. Makauskaitė 17,32; jėties metimas — J. Putnienė 55,62. Vyru pasekmės: 100 m. R. Aukštuolis 10,3 ir V. Visockis 10,5; 3000 m. R. Bitė 8:07,2 ir A. Gedminas 8:09,0.

Statybos krepšininkai, kurie žaidžia antros lygos pirmenybėse, laimėjo 4 rungtynes iš eilės ir įsitvirtino II vietoje.

Kauno Žalgiris augščiausios lygos pirmenybių rungtynėse Taline pralaimėjo vietos Kalev komandai 72:77.

Pasaulio studentų stalo teniso pirmenybės įvyko Hanoveryje. Rūšių komanda laimėjo III vietą. Šioje komandoje žaidė ir Asta Giedraitytė.

Vilniaus Kibirkštės moterų komanda augščiausios lygos pirmenybėse įveikė Maskvos Spartaką 80:68.

VYČIO ŽINIOS

Vyčio krepšininkai Dalia Balseytė ir Miką Valadka, sukurčius lietuvišką šeimos židinį, sveikiname ir linkime darnaus gyvenimo.

Jonas Nešukaitis, Kanados studentų rinktinės treneris, lankėsi Hanoveryje, kur įvyko studentų pasaulio stalo teniso pirmenybės. Ten jis susitikio su Lietuvos studente Asta Giedraityte, kuri dalyvavo Sov. Sąjungos studentų rinktinėje. Jonas įteikė jai Vyčio ženkliuką.

Slidinėjimo pirmenybės sėkmingai dalyvavo Vyčio slidininkai ir laimėjo lietuvių tarpklubinėse pirmenybėse I vietą bei Vyčio Jokūbaičio vienkartinę taurę. Gerai pasirodė vyčiai ir individualinėse pirmenybėse. Jonas Jonaitis senjorių klasėje baltiečių pirmenybėse didžiajame slalome laimėjo II v. Vincas Paulionis veteranų baltiečių pirmenybėse laimėjo I v. slalome ir II v. didžiajame slalome. Lietuvių pirmenybėse V. Paulionis buvo geriausias ir vyrų klasėje vėl laimėjo Toronto medžiotų ir žuvautojų klubo "Kivis" per einamąją taurę, kurią buvo laimėjęs 1971 m. Gerai slidinėjo ir jauniejų Vyčio slidininkai Linas Stripinis, Ričardas Lapas ir Vida Stripinytė. L. Stripinis baltiečių pirmenybėse berniukų iki 13 metų klasėje laimėjo II vietą slalome ir d. slalome ir buvo III lietuvių vyrų pirmenybėse. R. Lapas 17 m. grupėje lietuvių pirmenybėse laimėjo I v. V. Stripinytė baltiečių d. slalome laimėjo III v. ir buvo geriausia lietuvių moterų slidininkė. Jai atiteko dr. J. A. Sungailė dovana. Tarpklubinės lietuvių pirmenybės dalyvavo: Toronto Vyčiai, Aušra, Detroito Kovas ir Klevelando Žaibas.

25 metų suakutūninus iškilmingas Vyčio balius įvyks spalio 27 d. puošnioje Seaway Towers viešbučio Confederation salėje. A. S.

AUSROS ŽINIOS

S. Amerikos stalo teniso pirmenybėse Detroito ruošiasi dalyvauti: J. Klevinas, P. Klevinas, B. Plučaitė. Birutė ir Paulius yra Kanados rinktinės žaidėjai. Nors jų pavardės ir laimėjimai dažnai linksniojami lietuviškoji ir Kanados spaudoj, mažai kam iš mūsų teko gėrėtis jų geru žaidimu. Norėdami lietuvišką visuomenę supažindinti su jais ir jų augšto lygio žaidimu, ruošiamės parodomąsias rungtynes Priskėlimo salėje kovo 11, sekmadienį, 12 v.

Moteryų krepšinio komanda sėkmingai pradėjo pusbaigimus. Laimėjo pirmąsias rungtynes 47:30. Žaidė: J. Stonkienė 2, D. Klimaitė 9, J. Simonaitytė 2, L. Jull-Kėkšaitė 0, S. Ranonytė 8, D. Norkutė 12, R. Radžiūnaitė 2, S. Simutytė 12. Aušrietės tikimės matyti stipriausios Toronto lygos baigėje.

Prasidėjo CYO krepšinio lygos pusbaigimai. Jaunieji krepšininkai pirmąsias rungtynes žais kovo 7 d. Jauniai D — prieš Vyti, jauniai C — prieš St. John. Antros rungtynės — kovo 11 d. prieš tas pačias komandas. Jauniai B be pusbaigimų pateko į baigmines rungtynes ir žais kovo 16 d. King Edward mokykloje.

Vyru krepšinio komanda laimėjo prieš Andys 119:91. Gerų metų nestokėjo Kaknevičius ir Stonkus. Abu du laimėjo po 30 taškų. Sekančios rungtynės — Priskėlimo salėje kovo 8, ketvirtadienį, 8 v.v., prieš estus.

HAMILTONO KOVAS

Jauniai A lietuvių krepšinio pirmenybėse Toronte nesunkiai išsikovoję I v. Baigminėse rungtynėse prieš Aušrą be 2 pagrindinių žaidėjų Tirilio ir Žilviečio laimėjo 69:23. Žaidė: Kalvaitis 4, Butkevičius 26, Grajauskas 17, Rusinavičius 7, Adomauskas 12, Lukošius 3, Urbonavičius 3, Navickas. Prieš tai įveikė Montrealo Taurą 67:20.

Mergaitės A taip pat išsikovoję I v. nugalėdamos Aušrą ir Vyti. Žaidė: Zubaitė, Rickutė, Lukošūtė, Solow, Narbutaitė, Grajauskaitė, L. ir R. Kareckaitės. Ypatinai gerai metimais išsiskyrė L. Zubaitė, per dvi žais rungtynes laimėjusi 37 taškus.

Vyrai, lengvai laimėjo prieš Montrealo Taurą ir Vyčio II komandą, baigėje negalėjo išlaikyti prieš fizikal patvaresnius ir geriau žaidžiančius Toronto aušriečius. Pralaimėjo 78:108.

Jauniai C krepšininkai dalyvavo Pietų Ontario vad. "Invitation" turnyre tarp katalikų mokyklų, kur laimėjo IV v. Žaidė: Kybartas, Rickus, Grajauskas, Budininkas, Žilvitis, Antanaitis, Sadauskas, Stungevičius.

A.G.

MAŽA GARBE SVETIMA KALBA KALBETI, DIDI GEDA SAVOSIOS NEMOKĖTI

Nuo lošenos iki dangoraižių
VERSLŲ BE PRAMONIS PASTATŲ ELEKTROS ĮRENGIMAI, PRIEŽIŲRA IR KITI DARBAI

ELEKTROS RANGOVAS

Tel. 489-5425

Petras Prakas

Namų: 920-2501

Visi darbai atliekami GERIAUSIAI

Ontario

Speciali komisija Ontario provincijos Dirbančiųjų Kompensacijos Tarybos veiklai studijuoti

Speciali komisija, kuri yra sudaryta Ontario provincijos vyriausybės, turi išstudijuoti ir padaryti išsamų pranešimą, liečiantį Dirbančiųjų Kompensacijos Tarybos administracinę veiklą. Ši komisija kreipiasi į plačiąją visuomenę, atsiaklausdama jos nuomonių, kurias sritis jini turėtų labiausiai paliešti. Komisijos studijų sritims priklausio sekantys dalykai:

- Dirbančiųjų Kompensacijos Tarybos vadovybė, jos administracinė struktūra bei veikla, įskaitant metodus, darant kompensacijos sprendimus.
- Ar patarnavimai ryšium su rehabilitacija, įskaitant Dirbančiųjų Kompensacijos Tarybos ligoninę bei darbo įieškojimo programą, turėtų būti parūpinti, sudarant sutartis su pašalinėmis organizacijomis?
- Tarybos santykis su darbo ministerija.
- Tarybos ir darbo ministerijos funkcijos darbo saugumo srityje.
- Pačios Tarybos sudėtis, jos dydis ir atsakomybė.
- Dirbančiųjų asmenų patarėjų vaidmuo.
- Tarybos narių ir jos tarnautojų pensijų išmokėjimai bei kreditai, užtarnauti pagal išdirbtą laiką.

Speciali komisija kviečia visuomenę įteikti raštiškus pasiūlymus. Raštiškų pasiūlymų įteikimo laikas baigiasi kovo 30 d., tačiau komisija labai pageidauja, kad tokie raštiški pasiūlymai būtų įteikti kiek galint ankščiau. Visi, kurie yra suinteresuoti raštiškų pasiūlymų įteikimu minimai specialiai komisijai (Task Force), prašomi kreiptis dėl tokių memorandumų paruošimo metodo šiuo adresu:

The Secretary,
Task Force,
Workmen's Compensation Board,
P.O. Box 140, Station "A",
Toronto, Ontario M5W 1A2
Telephone: 363-8457, ext. 66

A. R. Aird,
Chairman.

Skautų veikla

• Tradicinė Kaziuko mugė kovo 4 d. Priskėlimo salėje praėjo su dideliu pasisekimu. Gausūs jos lankytojai išpildo viską, ir tėvų k-to valgykla nebegalėjo visų pamaitinti. Ačiū talkininkams, rėmėjams, tėvams ir svečiams. Dėkingi skautaitės R. Geležiūniui, atidariusiam muge.

• LS Sąjungos 55 metų jubilėjinė stovykla bus rugpjūčio 19-20 d. amerikiečių skautų Beaumont stovyklavietėje prie Klevelando.

• Akademikų skautų spalvas gavo tikrosios narės J. Šeškutė, G. Vasilauskaitė, J. Kobelskytė ir S. Sarkutė. Sveikiname.

• V. Gotceitas išlaikė egzaminus I pat. I ir priimtas kandidatų į sk. vyčių Romo Kalantos būrelį.

• Į jaun. skautų "Rūtos" draugovę įstojo D. Tamaliūtė. Draugovės sueiga — šį šeštadienį, 1 v.p.p., Lietuvių Namuose. Taipgi tuo pačiu laiku ten šaukiama ir vilkiukų sueiga.

• G. Žukauskaitė ir L. Žukauskaitė įstojo į jūrų skautes. C. S.

Studentų žinios

— Lietuvių — ukrainiečių numatyti šokiai neįvyks.

— Atsiuntė aukas: A. Grusys iš Wawos, Ont., \$5, K. Gaputis \$5, E. Vėgelis iš Hudson, N.Y., knygų už \$5 (atiduotos universiteto bibliotekoms), A. Gustaitis iš Hollywood, Calif., 3 knygas, Z. Girdauskas \$20, I. Kandrotienė \$10, T. Bačėnienė \$10. Nuširdus ačiū už paramą.

— Lietuvių Diena universitete praėjo gana sėkmingai. Dėkojame Ramonai Girdauskaitė, Rital Razgaitytei, Angelei Abramaitytei ir Vidai Vaitiekūnaitė už atliktą sunkų darbą virtuvėje ir organizuojant parodą. Didelį padėką dail. T. Valiui ir dail. Dagui už leidimą pasinaudoti jų kūrinių parodoje. Taip pat ačiū Bendruomenei ir parapijos už pagalbą. Smagu buvo matyti daug atsilankiusių tėvų. Nuširdžiai dėkojame visiems, kurie Lietuvių Dienos progą aukėjo lėšų studentų veiklai.

ČIKAGOS...

(Atkelta iš 4 psl.)

"ANTRASIS KAIMAS"

Savo laiku JAV visuomenę žavėjo vadinamoji "Second City", humoro plotmėje pagavusi bėgančias dienas aktualijas. I tai nusiūžūrė ir jauni lietuviai studentai, iki tol be jokių pretenzijų atlikdavo linksmesnes programų studentų ir kitų jaunimo organizacijų pobūviuose bei suvažiuose. "Second City" davus impulsą, 1963 m. Čikagoje tie įvairios programos atliekantys studentai susibūrė į teatrinį vienetą ir pavadino "Antrojo kaimu", kurio širdis bei vadovas per pirmus 3-4 gyvavimo metus buvo rašyt. K. Almenas. Daugiausia jis pats parąšydavo vaidybinius škius, su visu kolektyvu juos išvesdamas į sceną. "Antrojo kaimo" teatrinis vienetas, paruošdamas taiklias, satyrą atauštas programas, greit susilaukė dėmesio iš šį jaunimo, ir iš senimo. Jų spektakliai nedidelėje "Menės" salėje visuomet būdavo pilni žiūrovų. Kai rašyt. K. Almenas išvyko studijų test, "Antrojo kaimo" egzistencija buvo kiek sušlubavusi, bet 1968 m. ją išgelbėjo literatūros kritikas A. T. Antanaitis, sutikęs būti "Antrojo kaimo" prievaizda. A. T. Antanaičio vadovaujamas "Antrasis kaimas" švenčia savo darbo dešimtmetį ir ta proga šį savaitgalį, kovo 10 ir 11 d.d., Jaunimo Centre įvyksta suakutūniviai spektakliai, kuriuose pasirodys ir eilė šio teatrinio vieneto veteranų, dabar gyvenančių įvairiose JAV vietose, ir nauji veidai. Suakutūninės programos pirmoje dalyje iš geriausių senųjų škių bus sudaryta ištisa minėjimo programa su gyvu satyriniu pamušalu, gi antroje dalyje praslinks visa eilė naujų mūsų rašytojų seninių gabalų, nes "Antrojo kaimo" dabartinis prievaizda A. T. Antanaitis per paskutinius kelerius metus kviečia lietuvių dramaturgus, kad jie savo plunksnos duoklę atiduotų ir "Antrajam kaimui". Šis teatrinis vienetas su gastrolėmis yra aplankęs daug lietuvių kolonijų. Jei kas iš Kanados lietuvių domėtusi suakutūniviais spektakliais ar norėtų "Antrajį kaimą" pasikviesti, teskambina tel HE4-7004, Chicago, Ill.

APIE ŠOKIŲ SVENTE

Rašant šią apžvalgą, paskambino dr. L. Kraučeliūnas, buv. IV tautinių šokių šventės rengėjų pirmininkas. Jis pranešė žinia, kad sutikus JAV LB cv pirm. inž. V. Volertui, IV taut. šokių šventės meno vadovei G. Breichmanienei ir kitiems, yra numatytas išleisti menišką IV taut. šokių šventės albumas su žodiniu tekstu bei iliustracijomis. Tai bus dovana šventėje šokusiems bei dalyvavusiems jaunimui, jų tėvams, visai lietuvių visuomenei ir taip pat išsvijios lietuvių kultūros istorijai. Šventė buvo istorinė ir ta prasme, kad joje dalyvavo ir ją atidarė paties JAV prezidento žmona. Tuo reikalu kovo 10 d. Čikagoje, po "Antrojo kaimo" premjerinio spektaklio, numatomas posėdis, į kurį kviečiama G. Breichmanienė, V. Volertas ir kiti. IV taut. šokių šventės pėlnas bus viešai paskelbtas kovo 11 d., kai šventės rengėjų pirmininkas įteiks pėlno čekį JAV LB cv pirm. inž. Vyti. Volertui. Vasario 28 d. pasitiko specialioje spaudoje konferencijoje iš P. Amerikos grįžusius "Grandies" taut. šokių grupės šokėjus. Anie tai plačiau parašysiu kitos savaitės apžvalgoje.

AL GARBENS

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate narys

Telefonai: 536-2738 • 536-2664 • 1611 BLOOR St. West

PRINCE EDWARD — KINGSWAY, \$44,000 prašoma kaina, 6 kambarių vienaaukštis, 2 prausyklos, užbaigtas rūsys, garažas su privačiu įvažiavimu, didelis kiemas, arti susisiekimo ir krautuvų. Tuoju galima užimti.

MOTELIS — 10 VIENETŲ, apie \$30,000 įmokėti, modernus, su elektriniu šildymu, apie 12 metų senumo, visuose vienetuose modernios prausyklos, 10 kambarių namas, užkandinė (snack bar). Apie \$22,500 metinių pajamų, prie Transcanada greitkelio, puiki ir judri vieta, neaugsta kaina.

GAZOLINO STOTIS, krautuvė ir užkandinė prie Barrie miesto ribų. Sklypas 370'x300'. Vietos pakanka statyti 20 vietų motelių. Gazolino parduodama 170,000 gal. Prašoma kaina \$125,000 grynais. Labai gražiai įrengtas 10 kambarių namas, garažas ir dvi kabinos.

INDIAN RD. — BLOOR, didžiulis 14 kambarių atskiras namas, 4 prausyklos, 4 virtuvės, 2 užbaigti kambariai rūsyje, vandenių-alyva šildomas, 6 kambariai pirmame aukšte, garažas su privačiu įvažiavimu. Apie \$20,000 įmokėti ir viena atvira skola. Tuoju į pietus nuo Bloor. Apie \$6,000 metinių pajamų ir butas šeimininkui.

HIGH PARK AVE., 10 originalių dvibūčių (duplex), prašoma kaina už kiekvieną \$42,000, apie \$8,000 įmokėti. Modernios virtuvės, kili- mai, šildymas vandeniu, platus įvažiavimas ir vieta automobiliams.

AL. GARBENS PR. KERBERIS ST. DARGIS
Namų tel. HU 9-1543 Namų tel. LE 5-1584 Tel. 536-2738
REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA	IMA
5¼% už depozitus	8% už asm. paskolas
6% už šėrus	8% už taupymo s-tas
6½% už 1 m. term. dep.	8% už mortgičius
7¼% už 2 m. term. dep.	

Kapitalas — šeši milijonai dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$5,000 ir mortgičius pagal valdžios nustatytą normą — 66% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$5,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas.

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. p.p., išskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val. p.p. (liepos ir rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta).

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West, Telefonas LE 2-8723 • Toronto 3, Ontario

A. J. MORKIS

REAL ESTATE & MORTGAGE BROKER

Ontario ir Toronto Real Estate Board narys

ROGERS RD. — CALEDONIA, \$2,000 įmokėti, atskiras, 6 kambariai, 2 virtuvės, garažas, pagrindinis planas. Prašoma \$26,900.
ST. CLAIR — OAKWOOD, pajamų namas, \$15,000 įmokėti, 14 kambarių, atskiras plytinis. Savaitinės pajamos — \$169,00. Be to, 4 kambariai sau, 3 prausyklos, 4 virtuvės, šoninis įvažiavimas, didelis sklypas su ekstra sklypu už namo.

ROYAL YORK RD. vienaaukštis (bungalow), atskiras plytinis, vandenių šildomas, sklypas 45 x 190'. Palikimas. Priimami pasiūlymai.
INDIAN RD. — SUBWAY, \$7,000 įmokėti, atskiras, plytinis, 9 kambariai, 2 virtuvės, 2 prausyklos, vandenių šildomas. Garažas. 8½% mortgičius.

PARKDALE rajone, \$2,500 įmokėti, 6 kambarių plytinis namas, nauja šildymo krosnis, moderni virtuvė, įvažiavimas. Prašoma \$21,900.

1082 BLOOR St. W., TORONTO 4,

YOUNG a. BIGGIN LTD. REALTOR

• 10 pardavimo įstaigų Toronto rojonuose
Jei planuojate pirkti ar parduoti nekilnojamą
nuosavybę, mielai jums patarnaus
VYT. V. GIRDAUSKAS
Patarnaujame nuosavybių pirkimo bei pardavimo
reikaluose ir MISSISSAUGA apylinkėse
1576 Bloor St. West • Telefonai: įstaigos: 537-3431
Toronto 165, Ontario • Namų: 279-5988

Lietuviška maisto gaminių krautuvė

PARKSIDE MEAT MARKET

335 Roncesvalles Ave., Tel. 535-1258
TORONTO, ONTARIO

- Įvairios mūsų gamybos rūkytos dešros ir salami
- Pirmos rūšies A. 1 šviežia mėsa • Lietuviški sūriai
- Silkės ir rūkyta žuvis • Švieži ir kepti paršukai
- Šviežia, šaldyta bei mūsų rūkyta įvairi paukštiena
- Importuoti maisto gaminiai
- — UŽSAKYMAI PRIIMAMI TELEFONU —
- — NEMOKAMAS PRISTATYMAS —

Balio Maskeliūno DRAUDOS ĮSTAIGA

Tel. 251-4864 arba 251-4025 • Namų tel. 277-0814
2483 Lakeshore Blvd. West, Toronto 14, Ontario
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA — LUNA NARYS
Ilgametė patirtis — įvairių draudos b-vių atstovybė

CLEAR-VISION

— TV-HI-FI —
Taisomi ir parduodami paprasti ir
spalvoti televizijos priimtuvai.
Prieinamos kainos.
Tel. 532-7733 1613 DUNDAS Street West

P. ir T. SERVICE CENTRE garažas

(1862 Mattawa Ave., Mississauga, tel. 279-4371)
persikėlė į naujas patalpas. Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427
kelio 1 mylia, sukli kairėn prie pirmųjų šviesų (1 pietus) Wharton
Way, važiuoti Wharton Glen gatve tiesiog į garažą.
• Sėdžiningai atliekame visus automobilių mechaniskus pataisymus.
Savininkai: A. Paškevičius ir J. Tamošiūnas

A. ČIŽIKAS ALFA RADIO & TV

- Parduodam ir taisom televizijos ir radijo aparatus
 - Statom ir taisom antenas
 - Didelis pasirinkimas lietuviškų plokštelių
- 672 Lansdowne Ave. • Tel. 531-6165

ĮVAIRŲS SIUNTINIAI IR DOVANOS

į Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą, Sov. Sąjungą
paprastu ir oro paštu.
Dovanos be maito: Motociklai, skab. mašinos, televizijos priimtuvai, šaldytuvai ir t.t. Taip pat persiunčiame piniginius pažymėjimus (certificates), už kuriuos gavoje gali pirkti pigesnius specialios krautuvės.
Norint pasiųsti automobilį, prašome pirma pasiteirauti, nes automobilių skaičius yra ribotas.
Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 93% svorį grynai svorio. Turime pardavimų įvairių medžiagų ir kitų prekių.
Sėdžiningai ir greitai patarnaujame.
DARBO VALANDOS: TREČIADIENIAIS — UŽDARYTA. Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 v. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v. vakaro.
LIETUVIŲ BALTIC Exporting Co. 480 RONCESVALLES AVE., TORONTO 3, ONTARIO
Telefonas LE 1-3098 Savininkai A. ir S. KALOZA

DUFFERIN RADIO AND TV SALES AND SERVICE

Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. Parduodamos
lentos ir baterijos. • Pritrysę specialistas su ilga praktika.
1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbaila

Mechaninis automašinių taisydas, sąžiningas patarnavimas

Bloor Autorite Garage 296 BROCK AVE. (tarp Dundas ir College)
Savininkas FRANK PETIT Tel. 531-1305
Autorite sales and service, 1636 Dundas Street West
Parduodami automašinių radijo priimtuvai, padangos ir kt. reikmenys

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisydas, mechaniniai darbai ir automatinės transmisijos

BALTIC MOVERS
VISŲ RŪŠIŲ PERVEŽIMAS
BALDŲ IR KT.
Vežamas turas pilnai apdraustas
Skambinti tel. LE 4-1403
30 DEWSON St., Toronto, Ont.

780 QUEEN ST. W.
PRIE GORE VALE
TEL. EM 4-7994

ART'S PHOTO STUDIO

Vestuvinės nuotraukos
Meniškos vaikų nuotraukos
Portretai ir kt.

SKAITYTOJAI PASISAKO

TAIP NERA, KAIP RASO RAMOJUS

S.m. "T2" 2 nr. apžvalgoje apie Čikagos lietuvių gyvenimą Vladas Ramojus užsimena, kad Čikagos Lietuvių Opera gyvuojanti šešioliktus metus. Toliau rašydamas ne apie Čikagos Lietuvių Operą, bet apie Chicago Opera Co. rašo, kad buvo pa-informuoti laikraštininkai. Jis ten sako: "Esą Čikagos Lietuvių Operoje vis tie patys solistų veidai, kartojamos net seniau pastatytos operos, kad tik turimieji solistai turėtų ką veikti. Tuo tarpu lietuvių tautinėje bendruomenėje esą gražaus dainininkų prieauglio, kuriam pasirodyti reikalinga platforma".

Siuo atveju, štai ką tenka pasakyti:

1. Čikagos Lietuvių Operą jau įpusėjo septynioliktą savo kultūrinės meninės veiklos sezoną.

2. Čikagos Lietuvių Operos pastatymuose jau dainavo 48 dainininkai solistų partijose, tad jokių būdu negali būti tie patys veidai. Opera visad laikosi principo, kurio tebesilaiko ir dabar, kad būtų įvedamos jaunos ir naujos pajėgos į operų dainavimą, tačiau mūsų dėl esamo riboto dainininkų skaičiaus to didelio prieauglio, kaip teigia V. Ramojus, deja, nesimato. Be to, dažnu atveju būna taip, kad vieversiuokas nori giedoti lakštingala.

3. Kad to prieauglio mūsų tikrai trūksta, rodo ir neseniai buvęs "Bohemos" spektaklis, kur solistų sudėtyje turėjo dainuoti net 5 nelietuviai. Žinoma, priekalšto negalima daryti, kadangi ir pati vadinamoji bendrovė nesivadina lietuvių opera, nors lietuvių spaudoje plačiai skelbėsi.

4. Visame pasaulyje kartojamos operos. Jeigu tad ir Lietuvių Operą kartoją kartais prieš 12 ar 15 metų statytą kūrinių, nėra nieko blogo, nes tai yra visiškai naujas pastatymas su visa eile naujų solistų.

"T2" 6 nr. V. Ramojus vėl rašo apie Čikagos Lietuvių Operą, pavadindamas tai net nemalonias reiškiniais, sakydamas, kad Opera iš režišūros asistentės pareigų atleido Živilę Numgaudaitę, kad pažadėtos rolės negavęs Vyt. Nakas ir tik todėl, kad jie dalyvauja ir naujai įsteigtoje operoje. Ir tuoj po to rašo, kad "kažkokių keistu sutapimu vienam didžiųjų operos entuziastų — sol. Alg. Grigui ir automobilio motorą būvę pripilta cukraus. Anoniminį lais-ką gavo ir rašas šią skiltį..." ir t.t. Čia lengvai galima suponuoti, kad tai taikoma Operai.

I tai tenka pareikšti, kad Vladas Ramojus tikrai prasišlenkė su tiesa. Tikrovė gi yra tokia. Živilė Numgaudaitė buvo kviesta dar praėjusią vasarą režisūros padėjėja "Fausto" operai. Vytas Nakas buvo pakviestas

dainuoti "Carmen" operos spektakliuose, ir šis pakvietimas niekada nebuvo atšauktas. Jis visą laiką dalyvauja repeticijose. Būdamas Operos vadovybėje ilgus metus, tikrai gerai pažįstu visus Operos narius ir drąsiai teigiu, kad panašūs veiksmai, kaip cukraus pylimas į automobilį ar rašymas anoniminio laiško Vladimirui Būtenui, mūsų Operos vienete neturi vietos, ir tie dalykai nė vienam iš Operos narių nerūpi.

Gaila, kad kartais į idomią šio laikraščio skiltį patenka netikslių užuominų, juo labiau, kad jos autorius, gyvendamas tame pačiame mieste, apie viską gali labai lengvai pasiformuoti iš kompetentingų Operos šaltinių.

Vytautas Radzius,
Čikagos Lietuvių Operos
valdybos pirmininkas

CESNAKAS

geras vaistas

Cesnakas (garlic) yra natūralus kraujvalantis vaistas — padeda jam laisvau tekėti, opsuoją nuo netvrumų, nuo puvimo bakterijų bei jos sunaikina. "ADAMS GARLIC PEARLES" turi savybę neutralizuoti žemą cholesterolio lygį, kuris medicinoje jau seniai vartojamas. Per litus šimtmečius milijonai žmonių vartojo cesnaką kaip vaistą, tikdami jo gydymą bei stiprinamąją galią. Stenkis būti stiprus ir sveikas. Dar šiandien nusipirk "ADAMS GARLIC PEARLES" dėžutę veistinėje. Jausies geriau, stipriau ir mažiau slogų turėsi. Šios cesnako kapsulės neturi nei kvapo, nei skonio.

NEIŠMESKITE!

ATSIMINKITE ŠIAS DATAS LAIKRAŠČIŲ SURINKIMO

Toronto miestas kas mėnesį surenka laikraščius perdirbimui. Neišmeskite jų — suriškite į ryšulius ir padėkite ant gatvės kampo 7 valandą ryto. Miesto sunkvežimiai surinks juos

ketv. KOVO 15 penkt. KOVO 16

jeigu jūsų reguliarios surinkimo dienos yra pirmadienis ir ketvirtadienis jeigu jūsų reguliarios surinkimo dienos yra antradienis ir penktadienis

Mes esame priklausomi nuo jūsų bendradarbiavimo. Informacijų teiraukitės 367-7742

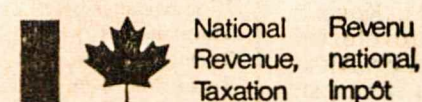
LAIKRAŠČIŲ RINKIMAS YRA GERAS ĮPRATIMAS

TRAC CITY OF TORONTO

TORONTO RECYCLING ACTION COMMITTEE H. F. Atyeo, P. Eng., David E. Crombie, Commissioner of Streets, Mayor

Štai ką turite žinoti apie pajamų mokesčius Kanadoje

Kanadoje pajamų mokesčiais apdedami visi gyventojai, nežiūrint jų pilietybės. Čia gyventojai turi pranešti visas pajamas, net ir gaunamas iš už Kanados ribų. Jei savo pajamas gaunate algos forma, Jūsų darbdavys jau bus atskaitęs pajamų mokestį. Jis turi Jums išduoti T4 raštelį iki vasario mėnesio pabaigos, kuriame surašyta, kiek uždirbote ir kiek pajamų mokesčio atskaityta. Vieną T4 raštelio kopiją turite pridėti prie užpildytos pajamų mokesčių formos. Jei dirbote praėjusiais metais keliose darbovietėse, turėsite kelias T4 kopijas pridėti. Dauguma mokesčių mokėtojų gauna paštų mokesčių mokėjimo formas. Jos yra atspausdintos su mokėtojų pavardėmis, adresais ir socialinės draudos (Social Security) numeriu. Naujai atvykę į šį kraštą pirmą kartą turi pasiimti šias formas iš pašto įstaigos. Informacinė brošiūra yra pridėta prie kiekvienos formos, joje yra atsakymai beveik į visus jūsų klausimus. Jeigu Jums dar būtų problemų, galite gauti nemokamai informaciją iš kiekvienos apylinkės mokesčių įstaigos. Galite apsilankyti, parašyti ar paskambinti. Telefono numeris ir adresas jūsų apylinkės įstaigos yra įrašytas pridėtoje brošiūroje. Užmiestiniams telefono skambinimams reikia išsukti "operator" ir prašyti ZEO-4000. Nemokamai. Daug mūsų tarnautojų kalba įvairiomis kalbomis, bet jei norite, galite atsivesti savo draugą, kuris padėtų Jums susikalbėti.

ALL SEASONS TRAVEL AGENCY

323 Lakeshore Rd. East, Port Credit, Ont.
Savininkas V. BACINAS

- teikia patarimus planuojantiems keliones
 - sutvarko rezervacijas, nakvynių ir kitus reikalus
 - be atskiro atlyginimo
 - agentūros išduoti bilietai galioja visame pasaulyje
 - parūpina bilietus keliaujantiems autobusais, traukiniais, laivais, lėktuvais
 - parūpina elismo priemones ekskursijoms
 - patarnauja atskleidžiant gimines
- Skambinti telefonu 278-7261 dienos metu arba vakarais

Kuris svarbesnis?

— Mama, — klausia Valiukas motiną, — turbūt saskaitininko pareigos žymiai svarbesnės, negu ministerio?
— Kodėl taip galvoji?
— Tėtis kasdien į darbą nešasi tokį storą portfelį.
— O gal ministeris nešasi dar storesnį, — šypsteli motina.
— Ką jis nešios, jei neturi. Aš pats girdėjau, kaip vakar tėtis garsiai laikraštyje perskaitė: "Ministeris be portfelio".

Pas direktorių

I didelę įstaigą atėjo lankytojas.
— Kaip man surasti jūsų direktorių? — paklausė jis sekretorei. Ši mechanškai paaiškino:
— Eikite tiesiai koridoriu, kol pamatysite užrašą "Jei ti draudžiama". Atidarykite tas duris ir pasukite į kairę. Netrukus išvysite kitą užrašą: "Jei ti griežtai draudžiama". Ten ir rasite mūsų direktorių.

ŠYPSĖNOS

Atsikirto

Viršininkas stebi, kaip sekretorė knebiniėjasi prie rašomosios mašinėlės.

— Tiesiog netikiu, — pagaliau sako jis, — kad jūs nemokate net juostelės įdėti.

— Na, ir kas čia tokio! — patraukio pečiais sekretorė. — Gal jūs manote, jog Rubinšteinas mokėjo suderinti savo pianiną?

Nelaimė

Ant laiptų pasigirsta triukšmas.

— Kas atsitiko? — klausia motina.

— Tėvas nešė pusbonkį ir parpuolė ant laiptų.

Išliejo?

— Ne, juk krisdamas burnos jis neatvėrė.

Rašytojo patarimas

Įkyri ponis paklausė Bernar-dą Shaw, kaip geriausia rašyti, kad taptum žymiu rašytoju.

— Iš kairės į dešinę, — atsakė Shaw.

Parinko Pr. Aiš.

• Svarinės Australijos vietiniai gyventojai, norėdami įietimis pasimedžioti kengūrų, uždega ganyklose sausą žolę, pataikydami taip, kad kengūros būtų priverstos bėgti per dūmus. Kadangi kengūrų akys labai jautrios, tai jos, išbėgusios iš dūmų, tuojau sutopia ir ima valyti asarojančias akis. Gyventojai tuo momentu pribėga ir įietimis nudobia kengūras. Australijos baltieji kengūros mėsos nevalgo, bet nepaprastu skanėstu laiko kengūros uodegą, kuri, atitinkamai paruošta, tikrai skani.

A & B TAILORS

Sav. A. B. BERESNEVIČIUS
343 Roncesvalles Ave., Toronto 3
Tel. 531-1432
VYRIŠKŲ IR JAUNIMO
MODERNIŲ DRABUŽIŲ KRAUTUVĖ

- Namai
- Vasarnamiai
- Investacijos
- Viešbučiai
- Moteliai
- Mortgičiai
- Okiai
- Žemės sklypai

FRANK BARAUSKAS, F.R.I.

FRANK BARAUSKAS Limited, Realtor

FRANK BARAUSKAS INSURANCE

3828 Bloor St. W., ISLINGTON

231-6226 231-2661

DIDŽIAUSIOS IR GRAŽIAUSIOS EUROPIETIŠKOS MĖSOS IR SKANĖSTŲ KRAUTUVĖS KANADOJE

SPECIALŲS GAMINIAI KAS SAVAITĖ

tip-top MEATS DELICATESSEN

1727 BLOOR STREET WEST (PRIEŠ KEELE POZEMINIO STOTI)

YORKDALE SHOPPING CENTRE • FAIRVIEW MALL (SHEPPARD AVE. / DON VALLEY PARKWAY)

ZIGGY'S AT SHERWAY GARDENS (QUEEN ELIZABETH II 27 kelias)

HURON - SQUARE - SHOPPING CENTRE (Cooksville, 10 ir 5 kelias)

Westway, Mississauga ir Kingsway rajone.

• Pirkėjams sąžiningas patarnavimas. •

R. Stasiulis Tel. 249-7691

Namų — 241-5181

Turiu didelį pasirinkimą modernių namų

NATŪRALAUS MAISTO KRAUTUVĖ

Utopia-Organic Natural Foods

Savininkai — Izidorius ir Anelė Gataveckai

1558 Bloor St. W. (priešais Lietuvių Namus), Toronto 9, Ont.

Krautuvės tel. 537-3862 • Namų tel. 535-0164

Lietuviški sūriai, medus, visokių rūšių duona, vitaminai, šviežia morkų sūka, natūrali kosmetika, sveikatos knygos ir daug kitų dalykų

Notaras

A. Liūdžius, B.L.,
47 Howard Park Ave.
(Toronto-Dominion Bank pastatas)
Priėmimo laikas pagal susitarimą telefonu 537-1708

MEDUS - reikalingas sveikatai

Natūralus, nepasterizuotas
Induose ar koriuose. Iš bityno:
30 Dawson St., Toronto 4, Ont.
Eagles Nest
Telefonas 534-0563

PLUMBING and HEATING

J. LISAUSKAS,
VALDŽIOS PRIPAŽINTAS PLOMBERIS,
ATLIEKA ĮVAIRIUS VAMZDŲ IR APSILYMO DARBUS.
Darbas sąžiningas ir nebrangus.
148 Westminster Ave., Toronto
Metro Lic. PH. 136. Tel. LE 2-5191

OKULISTAS

S. BROGOWSKI, O.D.
412 Roncesvalles Ave. (prie Howard Park Ave.) Kabineto telefonas LE 1-4251. Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val. vak. šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 4 val. po pietų.
Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus telefonu. Trečiadieniais uždaryta.

OKULISTAS

L. LUNSKY, R.O.
M. LUNSKY, O.D., M.S.C.
470 COLLEGE ST. TORONTO
Tel. 921-3924
Darbo valandos 9.30 v.r.—6 v.v.
Dėl priėmimo skambinti telefonu

OKULISTES

Br. Bukowska-BEJNAR, R.O
Wiktoria BUKOWSKA, R.O
274 RONCESVALLES AVE.
(prie Geoffrey St.)
TEL. LE. 2-5493
Darbo valandos: kasdien 10 v. ryto iki 9 val. vak.; šeštadieniais nuo 10 v. ryto iki 6 v. vak.

INSURANCE

DUDA 769-4612

2231 Bloor Street W.

